

Handläggare
Lena Larsen

Till
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsnämnd 2020-08-27

Telefon: 08-508 220 23

Verksamhetsplan 2020 för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan 2020 och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden godkänner väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2020, bilaga 1.
3. Nämnden godkänner system för internkontroll, se bilaga 2.
4. Nämnden godkänner plan för upphandling, bilaga 4.
5. Nämnden godkänner ersättningsnivåer för intäktsfinansierade verksamheter, se bilaga 5.
6. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till resultatenheter, se rubrik Resultatenheter.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har beslutat att Hägersten-Liljeholmens och Älvsjö stadsdelsnämnder ska upphöra från den 30 juni 2020 och en ny stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö ska bildas fr.o.m. 1 juli 2020. En verksamhetsplan för den nya nämnden har därför tagits fram.

Kommunfullmäktige har fastställt en budget som är det övergripande och överordnande styrdokumentet för stadens nämnder och bolag. Stadens integrerade system för ledning och styrning (ILS) är styrande i nämndernas arbete med budget och verksamhetsplan. I kommunfullmäktiges budget fastställs kommunfullmäktiges inriktningsmål,

kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet samt indikatorer och aktiviteter. Nämnden har tagit fram 15 nämndmål med tillhörande aktiviteter och indikatorer.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats av stadsdelsdirektörens stab tillsammans med övriga avdelningar. Förvaltningen ska samverka ärendet med de fackliga organisationerna den 18 augusti 2020. Nämndens verksamhetsplan överlämnas till kommunstyrelsen.

Jämställdhetsanalys

Beslutsunderlag ska innehålla en jämställdhetsanalys som belyser hur beslutet förhåller sig till stadens jämställdhetspolitiska mål. Jämställd service och myndighetsutövning i förvaltningen uppnås genom att integrera jämställdhet i all planering av verksamheterna, i det dagliga genomförandet samt i uppföljning.

Innehållsförteckning

Inledning.....	5
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	11
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	11
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.....	14
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	17
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	20
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	30
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	37
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.....	38
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.....	38
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	39
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	40
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	42
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	44
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	44
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	46
Uppföljning av ekonomi.....	51
Nämndens ekonomiska förutsättningar.....	51
Investeringar.....	57
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	58
Resultatenheter.....	58
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	59
Budgetjusteringar.....	59
Omslutningsförändringar.....	59
Medel för lokaländamål.....	59
Övriga ekonomiska redovisningar.....	60

Särskilda redovisningar.....	60
Agenda 2030.....	60
Systematiskt kvalitetsarbete.....	62
Övrigt.....	63

Bilagor

- 1 Väsentlighets- och riskanalys samt internkontroll 2020
- 2 System för internkontroll 2020 Hägersten-Älvsjö
- 3 Organisationsschema Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
- 4 Plan för upphandling 2020
- 5 Ersättningsnivåer för intäktsfinansierade verksamheter
- 6 Handlingsplan mot våldsbejakande extremism juni 2020 Hägersten-Älvsjö

Inledning

Verksamhetsplanen för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd anger inriktningen för förvaltningens verksamhet under 2020 som utgår från kommunfullmäktiges tre inriktningsmål:

- En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

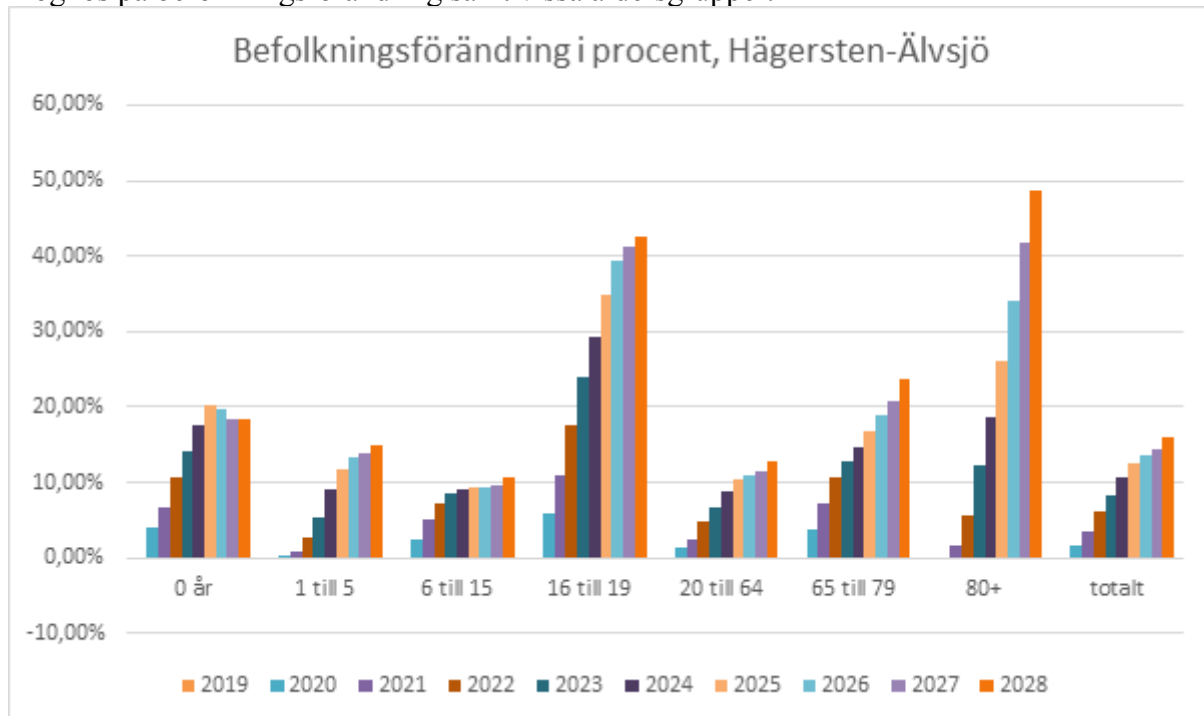
Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska arbeta utifrån angivna inriktningsmål, verksamhetsområdesmål och årsmål för indikatorer.

Hägersten-Älvsjö ska vara ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart stadsdelsområde där människor trivs och vill bo, känner trygghet, tillit och framtidstro, vill bilda familj, bygga relationer och åldras.

Hägersten-Älvsjö är en växande stadsdel där nya bostäder, arbetsplatser och förskolor planeras och byggs. Stadsdelsnämndens bidrag till att uppfylla kommunfullmäktiges mål är att invånarna i stadsdelen är trygga och får service av god kvalitet med ett gott bemötande som bygger på dialog med invånare och brukare för att utveckla den service som ges inom olika verksamhetsområden.

I Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde bor det ca 125 000 personer. Inom stadsdelsområdet finns stadsdelarna Aspudden, Fruängen, Gröndal, Herrängen, Hägersten, Hägerstensåsen, Liseberg, Liljeholmen, Långbro, Långsjö, Midsommarkransen, Mälarhöjden, Solberga, Västberga, Västertorp, Älvsjö, Örby slott.

Prognos på befolkningsförändring samt vissa åldersgrupper.

Källa: Sweco

Under de närmaste tre åren beräknas Hägersten-Älvsjös befolkning öka med ca 6 %. Störst ökning sker i grupperna ungdomar i gymnasieåldern, grundskoleåldern samt nyfödda.

Oavsett ålder ska stadsdelsområdets invånare liksom besökare och företagare uppleva Hägersten-Älvsjö som tryggt och attraktivt.

Stadsdelsnämndens ansvarsområde

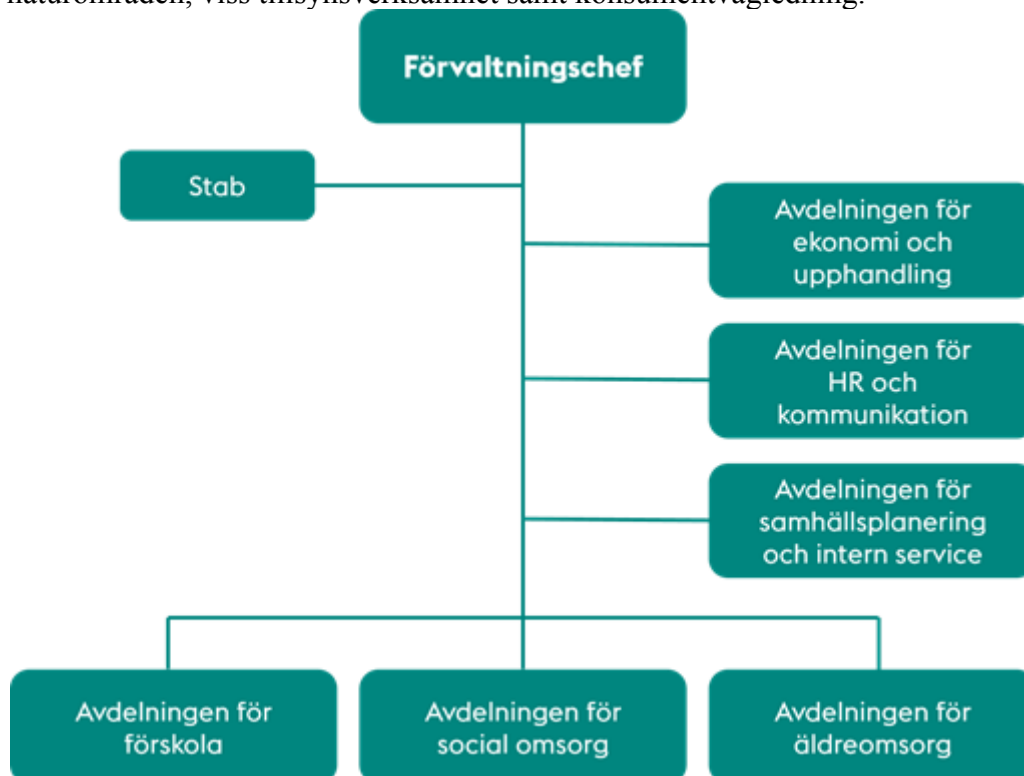
Stadsdelsnämnden har ansvar för en stor del av stadens välfärdsverksamhet såsom kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, barn, kultur och fritid, ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsåtgärder, stadsmiljöarbete samt lokalt näringslivsarbete. Nämnden ansvarar även för viss tillsynsverksamhet samt konsumentvägledning. Vidare har nämnden en viktig roll i stadens trygghetsskapande arbete.

Stadsdelsförvaltningens organisation

Hägersten-Älvsjös stadsdelsförvaltning leds av stadsdelsdirektören och förvaltningens ledningsgrupp. Direktören, tillsammans med stabsstrateg och avdelningschefer utgör förvaltningsledning.

Avdelningscheferna är direkt underställda stadsdelsdirektören och är ansvariga för verksamhet och budget inom respektive verksamhetsområde samt för uppföljning av dessa.

Hägersten-Älvsjös stadsdelsnämnd ansvarar för förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, barn, kultur och fritid, ekonomiskt bistånd samt arbetsmarknadsåtgärder. Nämnden ansvarar även för lokalt miljöarbete, stadsmiljöfrågor, skötsel och investeringar i parker och naturområden, viss tillsynsverksamhet samt konsumentvägledning.

Samverkan inom staden enligt direktiv till samtliga nämnder

Styrning och uppföljning

Prognossäkerheten och budgetföljsamheten ska vara god och avvikelser bedöms och åtgärder vidtas löpande för att hålla den givna budgeten. Detta gör att chefernas förutsättningar blir bättre för att hålla budget och leda det systematiska kvalitetsarbetet. Det beskrivs närmare under mål 3.1.

Jämställd service och myndighetsutövning i förvaltningen uppnås genom att integrera jämställdhet i all planering av verksamheterna, i det dagliga genomförandet samt i uppföljning.

Effektiv verksamhet

Krav på anpassning och framförhållning i nämndens verksamhet styrs till stor del av den demografiska utvecklingen. Förvaltningen ser fortlöpande över behovet av ändamålsenliga lokaler utifrån förändrade behov och prognoser. För att ekonomin ska vara långsiktigt hållbar ska alla enheter bedriva verksamhet inom beslutad budgetram. Varje månad följs ekonomin upp inom samtliga enheter, investeringsbudgeten följs också upp månatligen. Vid befarat underskott vidtas åtgärder.

Innovation och strategiska digitaliseringsfrågor

Digitaliseringen i samhället ändrar på ett långtgående sätt förutsättningarna i verksamheterna. Digitala arbetssätt ger möjlighet att öka effektiviteten och bidra till att klara kompetensförsörjningen och välfärdens kvalitet. En god arbetsmiljö med ett ledarskap som präglas av tillit med en öppen och tillåtande kultur främjar innovativa miljöer. Nya tankar och idéer för effektiviseringar ska tas tillvara och uppmuntras och misstag ska ses som lärande. Förvaltningens chefer ska ge medarbetare möjlighet att omsätta goda idéer och verksamhetsförbättringar som ger en ökad kvalitet för stadsdelens invånare.

Agenda 2030

År 2015 fattade FN beslut om Agenda 2030 som innehåller sjutton globala mål för en hållbar utveckling. Det är på den lokala nivån som stora delar av arbetet för att nå de globala målen genomförs. Förvaltningen bidrar till att uppfylla mål i Agenda 2030 genom sin ordinarie verksamhet ned exempelvis trygghetsarbetet, stadsutveckling, jämställdhetsintegrering, barnrättsperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för kvinnor och män med funktionsnedsättning, äldreomsorg, förskola, klimat- och miljöarbete.

Samverkan

Förvaltningen samverkar med andra stadsdelsförvaltningar, fackförvaltningar och bolag, andra myndigheter, Region Stockholm och det lokala näringslivet samt civilsamhället. Samverkan är viktig för att uppnå måluppfyllelse. Dialog och samarbete med aktörer som kan bidra till en positiv utveckling för stadsdelsområdet kommer att utvecklas. Som exempel kan nämnas att förvaltningen har ett tätt samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och andra stadsdelsförvaltningar i syfte att skapa en smidig process när staden växer och utvecklas. Det ökar tillgången till god samhällsservice i form av parker, förskolor och bostäder med särskild service.

Trygghetsarbetet

Förvaltningen genomför trygghetsarbete och utvecklingsarbete för ökad trygghet och säkerhet i form av närmiljövandringar, fokusgrupper och samverkansgrupper. Trygghetsmätningar och brukarundersökningar är en del av underlaget för utvecklingsarbetet. Genom lokala brottsförebyggande rådet (BRÅ) sker ett aktivt brottsförebyggande arbete. Trygghetsskapande åtgärder sker i samverkan med bland annat trafikkontoret, lokalt näringsliv, polis och föreningsliv samt kommunala verksamheter. Förvaltningen har reviderat riktlinjer mot våldsbejakande extremism och anvisningar för stöd till lokala föreningar i stadsdelsområdet. En rad föreningar bidrar till upplevelse av meningsfullhet, gemenskap och delaktighet. Detsamma gäller stadsdelsförvaltningens kommunala verksamheter som träffpunkter för äldre, ungdomsverksamheter med flera.

Barnrättsperspektivet

Barnrättsperspektivet är väl inarbetat både i utredningar och insatser som direkt rör barn och ungdomar och i utredningar och insatser som riktas till vuxna som har barn i hushållet. I barn- och ungdomsvården arbetar man så långt det är möjligt för att trygga en stabil skolgång.

Tillgänglighet och delaktighet

Stadsdelsnämnden ser till att barn, äldre och personer med funktionsnedsättnings särskilda behov tas i beaktning i den offentliga miljön. Vid nybyggnation och stadsutveckling som exempelvis parkutveckling tas dessa perspektiv med tidigt i planprocessen för att säkra att Hägersten-Älvsjö kommer att vara en tillgänglig stadsdel där alla människor ska kunna nyttja stadsdelsområdets offentliga miljöer.

Personer som får stöd och service utifrån funktionsnedsättning tillförsäkras integritet, självbestämmande och möjlighet att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap i de insatser som ges. Myndighetsutövningen sker rättssäkert för den enskilde och är lättillgänglig, samordnad och likställig. Förvaltningens dagliga verksamheter har utvecklats för att kunna stödja brukaren vidare till arbete eller studier. Grupp- och servicebostäder i förvaltningens regi har utvecklat formerna för de boendes egenmakt.

Jämställdhet

Där det finns könsuppdelad statistik och andra verksamhetsuppgifter analyseras resultat och uppgifter utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Om verksamheterna uppmärksammar omotiverade könsskillnader i bedömningar, nöjdhet eller insatsernas framgång åtgärdas detta.

Det är betydligt fler män än kvinnor i stadsdelsområdet som uppstår försörjningsstöd. Drygt hälften av alla bidragstagare är ensamstående män. Männerna har i större utsträckning långvariga bidragsbehov. I staden och landet gäller samma förhållanden. Att män i större utsträckning än kvinnor har behov av försörjningsstöd styrs av faktorer som inte är påverkbara utifrån stadsdelsförvaltningens uppdrag och resurser.

Klimat- och miljöarbete

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor. Förskolorna ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt fortsätta arbetet med nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning

för en giftfri förskola. Vidare arbetar förvaltningen med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel söks vid behov och förvaltningen söker kontinuerligt igenom verksamheterna efter tänkbara klimateffektiviseringar. Inom verksamheter som serverar mat ökar kunskapen om livsmedels påverkan på klimatet och verksamheterna arbetar för att minska den negativa klimatpåverkan. Det innebär bl.a. ökad andel vegetarisk kost i förskolan samt ökad andel säsongsbetonad och närproducerad mat i verksamheterna. Inom äldreomsorgens verksamheter är dietisten och kostombuden viktiga kunskapsbärare- och spridare i utvecklingsarbetet kring klimatpåverkan.

Energibesparande investeringar har gjorts i nämndens verksamhetslokaler i samverkan med Micasa och SISAB som äger och förvaltar fastigheterna. Nybyggen som sker är mer klimatsmarta och tar hänsyn till miljön. Nämndens verksamheter som hanterar livsmedel eftersträvar en hög andel ekologiska livsmedel. Stadsdelsområdets parker och grönområden är väl använda och utvecklas och underhålls kontinuerligt för att kombinera biologisk mångfald med rekreation.

Hägersten-Älvsjös parkvägar ska vara trygga och ha bra framkomlighet under årets alla årstider. Cykel- och gångtrafikanter prioriteras och stadsdelsnämnden arbetar ihop med bland annat trafiknämnden i genomförandet av stadens gång- och cykelplan. Tjänsteresor sker främst med kollektivtrafik, elbilar, el- såväl som traditionella cyklar eller till fots.

I samarbete med de kommunala bostadsbolagen genomförs ett flertal aktiviteter för att minska klimatpåverkan såsom byte av armaturer till LED och energieffektiva vitvaror.

Vidare ska det analyseras vilka platser som riskerar att drabbas av översvämning vid kraftiga skyfall och eventuellt genomföra åtgärder mot dessa. Det kan innebära växtbäddar för biokol eller stenkistor som samlar upp regnvatten.

Samverkan för en trygg och säker stad

Stadsdelsförvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med att säkerställa att stadsdelsområdet är tryggt och säkert. Förvaltningen har samverkansformer för ökad trygghet med exempelvis polis, lokala BRÅ, SL, Stockholmsmässan, MTR, fältverksamhet, skola, lokalt näringsliv, bostadsbolag, civilsamhället och andra aktörer i närområdet.

För att utöka samverkan med civilsamhället och näringslivet ska stadsdelsförvaltningen genomföra en inventering av lokaler i stadsdelsområdet där bland annat föreningsliv, ungdomsverksamhet och verksamhet för äldre kan hyra in sig.

Det brottsförebyggande arbetet inom lokala BRÅ utvecklas och former för samverkan mellan socialtjänst, fritidsverksamhet och skola behöver utvecklas.

Samverkan för bostadsförsörjning

I samarbete med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ska stadsdelsnämnden vara med i planprocessen för att säkra upp en god samhällsservice till stadsdelsområdets invånare. Stadsdelsförvaltningen har också ett nära samarbete med lokala bostadsbolag och utbildningsnämnden. Hägersten-Älvsjö har ett gott samarbete med berörda nämnder och bolag där behovet av antalet platser säkerställs i detaljplaneringen.

Förvaltningen samverkar med Skärholmens stadsdelsförvaltning i arbetet med att ta fram en gemensam plan för vård- och omsorgsboende för äldre.

Stadsdelsnämnden tar också fram en boendeplan för personer med funktionsnedsättning som används för stadens övergripande boendeplanering. Förvaltningen kommer också fortsätta delta i SAMS-arbetet för samplanering av förskola och skolor när behov finns.

Samverkan för att fler ska bli självförsörjande och att etablering sker skyndsamt

Förvaltningen samverkar med aktörer som Arbetsförmedlingen, Jobbtorg och med hälso- och sjukvården för att förbättra möjligheten till att nå egen försörjning genom arbete för de personer som står långt från arbetsmarknaden.

Samverkan för bättre företagsklimat

Förvaltningen ska arbeta ihop med Stockholm Business Region AB samt arbeta efter den framtagna näringslivsstrategin för att möjliggöra ett gott näringslivsklimat i stadsdelsområdet. Fokus ligger på att hitta nya samverkansmodeller samt att säkerställa tryggheten för näringsidkare i stadsdelsområdet.

Staden som arbetsgivare

Förvaltningen ska kontinuerligt arbeta för att utvecklas som en attraktiv arbetsgivare. Ledarskapet på förvaltningen ska präglas av kommunikation, tillit och mod. Chefer ska ha en god kunskap inom bland annat stadens kompetensförsörjningsprocess för att långsiktigt ha en plan för att behålla, utveckla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. I och med nybildandet av förvaltningen Hägersten-Älvsjö, kommer det även att vara av stor vikt med arbete kring organisations- och kulturfrågor för att alla medarbetare ska känna en tillhörighet i den nya förvaltningen. Här kommer det vara viktigt att ytterligare stärka chefers förmåga att leda i förändring.

Lokalförsörjning

I samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, kommunala fastighetsbolag och utbildningsnämnden ska stadsdelsnämnden vara med tidigt i planprocessen för att säkerställa en god samhällsservice.

Äldreboendeplaner tas fram i samverkan med Skärholmens stadsförvaltning, äldrenämnden och kommunala fastighetsbolag. Regionernas äldreboendeplaner ligger till grund för stadens övergripande planer på både lång och kort sikt.

Stadsdelsnämnden tar även fram en boendeplanering för personer med funktionsnedsättning som använd för stadens övergripande boendeplanering

Arbetet med fler verksamheter som kan samlokaliseras fortsätter framöver för att öka ett effektivt lokalutnyttjande av stadsdelens lokaler.

Inköp

Samverkan med stadsledningskontoret och serviceförvaltningen är av vikt när det gäller att utveckla inlöp och upphandling för att öka förvaltningens bidrag till en ekonomisk, social och ekologisk utveckling. Genom att använda stadens gemensamma system för e-handel ökar förutsättningarna för att minska klimatpåverkan, göra medvetna inköp, öka avtalstroheten samt ett förenklande av den systematiska uppföljningen.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Alla invånare i Hägersten-Älvsjö ska ha möjlighet att leva ett självständigt liv och att kunna tillvarata sina resurser. Det uppdraget gäller målgrupper i alla åldrar. I Hägersten-Älvsjö ska invånare och besökare uppleva trygghet i stadsmiljön.

Förskolan ska vara en trygg och lustfylld arena för social gemenskap som skapar möjligheter för alla barn att lära och utvecklas. Alla förskolor ska, utifrån sina förutsättningar, ha likvärdiga möjligheter att bedriva undervisning. Viktiga faktorer som påverkar undervisningens kvalitet är medarbetarnas kompetens, förskolans organisation och barngruppernas storlek. En grundläggande förutsättning för barnens utveckling och lärande är en tillgång till ett fungerande språk. Litteratur och högläsning är prioriterade områden. Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för barnens förståelse för vad demokrati innebär. Barnperspektivet i enlighet med FN:s barnkonvention anger riktningen på arbetet. Alla förskolor ska arbeta för att främja och förebygga diskriminering och kränkande behandling. Barn i behov av särskilt stöd ska ha möjlighet att utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar.

Stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål genom att prioritera tidiga sociala insatser och förebyggande arbete. Grunderna för arbetet är delaktighet, rättssäkerhet och evidens. Förvaltningen ska samverka med andra huvudmän som exempelvis Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Stockholm och andra aktörer för att nå framgång i arbetet kring enskilda brukare på deras väg mot självständighet och självförsörjning.

Den äldre har utifrån sitt biståndsbeslut möjlighet att välja utförare utifrån stadens valfrihetsmodell som omfattar hemtjänst, dagverksamhet, servicehus och vård- och omsorgsboende. Det finns verksamheter som drivs i såväl privat som i egen kommunal regi. Biståndshandläggaren informerar den äldre om valmöjligheten. Information om verksamheterna finns även på stadens webbsida där äldre och anhöriga kan jämföra olika utförare med varandra för att göra val som passar den äldre bäst.

Äldreomsorgen erbjuder stöd och möjligheter till aktiviteter och social gemenskap som vänder sig till alla seniorer i stadsdelsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att de personer i stadsdelsområdet som har behov av ekonomiskt bistånd i ett tidigt skede får individuellt anpassade insatser som leder till egen försörjning. Evidensbaserade instrument för bedömning används både vid nybesök och vid långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Handläggningen av ekonomiskt bistånd sker rättssäkert och med god transparens. De personer som kontaktar förvaltningen rörande ekonomiskt bistånd får tydlig och lättillgänglig information om rätten till ekonomiskt bistånd och handlägningsprocessen. Barnens situation i familjer som uppstår ekonomiskt bistånd uppmärksammas särskilt vid långvarigt bidragsbehov och när familjen lever under osäkra boendeförhållanden.

Förvaltningens egna arbetsmarknadsinsatser; arbetsträning, matchning, offentligt skyddad anställning (OSA) och Stockholmsjobb är steg på vägen mot egen försörjning genom arbete för de personer som står långt från arbetsmarknaden. Insatserna syftar bland annat till att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att komma i arbete.

Förvaltningen tillhandahåller feriearbeten för unga som syftar till att ge ett första positivt möte med arbetslivet.

All statistik som utgör stöd i uppföljningen av måluppfyllelsen är könsuppdelad. Analyser av resultaten sker utifrån ett jämställdhetsperspektiv både vad gäller statistiken som rör ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2,7 %	2,7 %	Tertial
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,5 %	1,5 %	Tertial
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1 %	1,0 %	Tertial
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	28 st	800 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	442 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	58 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	133	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	393 st	9 000 st	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna ska utveckla ett arbetssätt för att nå nyanlända som inte ingår i etableringsprogrammet.	2020-01-01	2020-12-31
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla feriejobb och Stockholmsjobb med målet att fler kan bidra till stadens utbud av arbetsmarknadsinsatser.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Invånarna i stadsdelsområdet är självförsörjande och vägen till arbete är kort

Beskrivning

Den enskilde som är i behov av ekonomiskt bistånd får stöd i att finna egen försörjning utifrån sina förutsättningar och behov. I dialog med den enskilde används stadens utrednings- och bedömningsinstrument ”Initial Bedömning” och vid behov används ”Förutsättningar inför arbete” (FIA). På ett tidigt stadium kopplas insatser från Jobbtorgen på. Den enskilde är delaktig när insatserna planeras och insatserna sker i samverkan internt och externt med aktörer som andra enheter inom socialtjänsten, Arbetsförmedling och med hälso- och sjukvården. Förvaltningens egna arbetsmarknadsinsatser; arbetsträning, matchning, offentligt

skyddad anställning (OSA) och Stockholmsjobb är steg på vägen mot egen försörjning genom arbete för de personer som står långt från arbetsmarknaden. Insatserna syftar bland annat till att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att komma i arbete.

Barnkonsekvensanalyser genomförs när beslut ska fattas som påverkar barn i hushållet. Barnfamiljer som lever i otrygga boendeförhållanden erbjuds stöd av bolots och både barnfamiljer och hushåll med endast vuxna erbjuds råd och stöd i att söka bostad i boskolan. De barn som tvingas bo i tillfälliga boendelösningar ges möjlighet till kompensatoriska åtgärder.

Förvaltningen tillhandahåller praktikplatser för jobbtorgsaspiranter i verksamheter i egen regi och i verksamheter som drivs på entreprenad.

Förvaltningen tillhandahåller feriearbeten för unga som syftar till att ge ett första positivt möte med arbetslivet. Arbetsplatserna finns i stor utsträckning inom stadsdelsförvaltningens egna verksamheter.

Nyanlända som har behov av ekonomiskt bistånd får stöd i att prioritera studier i svenska och samhällsvägledarna förmedlar information om var i stadsdelsområdet som det finns föreningsdrivna språkcaféer och andra aktiviteter som ger möjlighet till språkträning.

På medborgarkontoret finns information och stöd genom samhällsvägledning samt tillgång till datorer, material, tidningar och tidskrifter samt bibliotek med språkaktiviteter och läsläsning riktat till denna grupp. Till medborgarkontoret bjuder förvaltningen också in andra förvaltningar och myndigheter som ger stöd till nyanlända.

De personer som kontaktar förvaltningen rörande ekonomiskt bistånd får tydlig och lättillgänglig information om rätten till ekonomiskt bistånd och handläggningsprocessen. Detta gör att risken för felaktiga utbetalningar minimeras. Handläggarna har stöd av stadens riktlinjer och metodstöd och förvaltningen följer noga utvecklingen så att risken för felaktiga utbetalningar kan minimeras.

Förväntat resultat

Alla invånare i stadsdelsområdet som är i behov av ekonomiskt bistånd för sin försörjning ges förutsättningar att kunna försörja sig själva genom att de erbjuds individuellt utformade insatser. Tröskeln till ett arbete är låg även för personer som uppburit försörjningsstöd under lång tid. Unga utan gymnasieexamen, äldre arbetslösa, personer med social problematik, fysisk och/eller psykisk ohälsa eller funktionsnedsättningar och utrikesfödda uppmärksammas särskilt och ges lokala arbetsmarknadsinsatser av god kvalitet så att de förbereds för insatser från Jobbtorgen. Unga i stadsdelsområdet erbjuds meningsfulla feriejobb som ett första steg in på arbetsmarknaden.

Det är lätt att få kontakt med enheten för ekonomiskt bistånd, både gällande ett nytt ärende eller i ett pågående ärende och den enskilde får tydlig information och god service rörande handläggningen, insatserna och besluten. Felaktiga utbetalningar minimeras då det är lätt för den enskilde att förstå hur hen ska medverka i utredningen.

All utredning inom ekonomiskt bistånd, liksom bedömning och erbjudande om insatser, sker

med hög rättssäkerhet, utifrån gällande lagar och stadens riktlinjer. Arbetet grundar sig på tillit och respekt för människors självbestämmande och integritet. Barnen i familjer som är i behov av ekonomiskt bistånd uppmärksammas särskilt och handläggningen utgår från ett tydligt barnperspektiv.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens dagliga verksamheter och sysselsättningsverksamheter samt boenden utvecklar arbetet med att ge brukare och deltagare stöd att komma ut på arbetsmarknaden. Arbetet utgår i från empowerment och metoden Tjänstedesign kommer att prövas i utvecklingsarbetet.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningens verksamheter ska verka för att öka sitt mottagande av praktikanter från jobbtorgen. Antalet tillhandahållna praktikplatser följs upp i tertialrapporter och verksamhetsberättelse.	2020-01-01	2020-12-31
Inom handläggningen av ekonomiskt bistånd ska mötesfrekvensen för personer med långvarigt behov av försörjningsstöd följas upp särskilt med avseende på hushåll som inte har pågående insatser från jobbtorg eller andra verksamheter. Enheten ska verka för att besöksfrekvensen ökar.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Stadsdelsnämnden arbetar aktivt med trygghetsskapande åtgärder för att bidra till fullmäktiges verksamhetsmål. Det gäller situationell prevention där den fysiska miljön modifieras för att minska risken för att brott begås. Situationell prevention kan exempelvis hanteras genom att förse platser med fler väktare. Nämnden samverkar med polis, näringsliv och civilsamhälle för att stärka tryggheten på utvalda platser. Fokus ligger på områden med upplevd otrygghet. Nämnden har också ett pågående arbete mot våldsbejakande extremism. Vidare arbetar nämnden med att säkra att parker är välsköta och rena. Stadens 24-timmars städgaranti uppfylls.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	77 %	77 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	80 %	Fastställs 2020	År
 Stockholmarens nöjdhet med renhållning och städning	71 %	71 %	År
 Stockholmarens nöjdhet med skötsel av park och grönområden	71 %	71 %	År
 Stockholmarens nöjdhet med stadsmiljön	80 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna samt socialnämnden, utbildningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden och kulturnämnden i arbetet med att revidera handlingsplanerna mot våldsbejakande extremism som ska innehålla lokala lägesbilder och beslutade aktiviteter.	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att minska klotter i staden samt, om möjligt, samverka med privata fastighetsägare.	2020-01-01	2020-12-31
 Trafiknämnden ska ta fram en nämndövergripande handlingsplan för att samordna, upprätthålla och innovativt utveckla stadens arbete med skadedjursbekämpning. Arbetet sker i samarbete med fastighetsnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Hägersten-Älvsjö är ett tryggt och välskött stadsdelsområde att bo och vistas i

Beskrivning

Trygghetsskapande arbete

Under 2020 kommer stadsdelsförvaltningen att fortsätta sitt arbete med att säkerställa att stadsdelsområdet är tryggt och säkert. Detta görs genom riktade satsningar mot det som skapar otrygghet i stadsdelsområdet. Nämnden kommer att fortsätta sin samverkan med andra aktörer för att gemensamt hantera de utmaningar som finns inom trygghet- och säkerhet. I detta arbete ingår både klassiskt socialt preventionsarbete, men också situationellt arbete med åtgärder i bland annat den fysiska miljön.

Samverkansöverenskommelsen med polisen

Nämnden fortsätter också under år 2020 samverkansöverenskommelsen med Polisen. Nämndens preventionssamordnare med flera har ett nära samarbete med polis där man uppdaterar lägesbild i stadsdelsområdet kontinuerligt. Stadsdelsförvaltningen kommer att se över om det kan bli aktuellt att ansöka om tillstånd för ordningsvakter på ytterligare platser enligt § 3 lagen om ordningsvakter som en trygghetsskapande åtgärd.

Lokala brottsförebyggande rådet

Stadsdelsnämnden kommer att fortsätta arbetet med det lokala brottsförebyggande rådet under 2020. Under 2019 arbetade rådet med tydligare lägesbilder som grundat sig i intern och extern information. Detta arbete kommer att fortsätta under 2020 för att säkerställa att det brottsförebyggande arbetet grundar sig i robusta och relevanta lägesbilder.

Trygghetsinventeringar

En central del av det trygghetsskapande arbetet är stadsdelsförvaltningens trygghetsinventeringar. Förvaltningen arbetar brett med att undersöka hur den fysiska miljön i Hägersten-Älvsjö kan uppgraderas eller modifieras för att öka den upplevda tryggheten där trygghetsinventeringar är en bra strategi för detta. Dessa inventeringar görs i dialog med civilsamhälle, näringsliv, polis, enskilda invånare och andra. Tanken är att de som bor och verkar i stadsdelsområdet har lokal kunskap som förvaltningen kan dra nytta av i sitt trygghetsarbete. Om en inventering leder till att en åtgärd bedöms som lämplig söker förvaltningen medel från stadens centrala medelreserv.

Platssamverkan

Stadsdelsnämnden kommer att fortsätta sin platssamverkan med aktörer från kommunala bolag, civilsamhälle, polis och näringsliv. Även i platssamverkan kommer tydligare

lägesbilder genomföras för att säkra upp effektivt riktade satsningar. Platssamverkan bidrar till att relevanta aktörer kraftsamlar och samverkar bättre i områden som pekas ut att vara i behov av satsningar som leder till ökad trygghet och säkerhet. Arbetet med platssamverkan kring Älvsjö station och resecentrum är ett exempel. Arbetet har initierats av stadsdelsförvaltningen tillsammans med kommunpolisen. I samarbete med trafikkontoret, SL, Stockholmsmässan, MTR och Keolis kommer en åtgärdsplan att tas fram för den fysiska miljön och tryggheten kring stationen.

Arbete mot våldsbejakande extremism (VBE)

I arbetet med VBE kommer stadsdelsnämnden att arbeta med den under 2019 reviderade handlingsplanen för VBE. Även VBE-arbetet arbetar efter lokala lägesbilder som uppdateras kontinuerligt. Detta för att säkerställa att situationen i stadsdelsområdet speglas i VBE-arbetet. Likt mycket annat av trygghetsarbetet sker arbetet med våldsbejakande extremism i samverkan med andra aktörer och nämnder - kommunstyrelsens centrala samordnare, polis, kulturnämnden, idrottsnämnden, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden. Från stadsdelsnämnden är det preventionssamordnaren som ansvarar för VBE-arbetet. Under år 2020 kommer VBE-handlingsplanen att följas upp för att se att beslutande insatser är genomförda och fungerar som tänkt.

Stadsmiljö

Grönområden, parker och naturområden i Hägersten-Älvsjö ska fortsätta vara attraktiva, välskötta och trygga samt bidra till ökad biologisk mångfald. Nämnden har en nära samverkan med trafiknämnden, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden i arbetet med stadsdelsområdets gröna infrastruktur. Samverkan stärker grönområdenas kvalitet och utveckling, både på kort och lång sikt.

Hägersten-Älvsjös parker ska bjuda in till motion, möten och rekreation. En central del av att ha inbjudande parker är att de är välskötta och städade. Nämnden ser till att stadens städgaranti efterlevs och arbetar tillsammans med trafiknämnden för att se till att skadedjursbekämpning sker effektivt. Genom att upprätthålla en utbredning av papperskorgar och sopsorteringsmöjligheter i parkmiljö ser stadsdelsnämnden till att invånare och besökare enkelt kan undvika att skräpa ner i stadsdelsområdets grönområden. Vidare sker slyröjning i naturmark och klippning av träd och buskage vid behov för att säkerställa god sikt som i sin tur bidrar till ökad trygghet. Nämnden lägger särskilt fokus på skötsel av parker som nyttjas frekvent av verksamheter såsom förskola. Det handlar bland annat om Trekantsparken och Blomsterdalen. Nämnden kommer fortsätta arbeta med systematiska uppföljningar på parkentreprenörens arbete att sköta och städa parker.

Stadsdelsnämnden har sökt trygghetsmedel för flera projekt i stadsdelens parker. Parken Solbrännan i parkstråket mellan Älvsjö centrum och Solberga, föreslås bland annat få fler sittplatser, bättre belysning samt upprustning och utsmyckning av gångtunnlarna i anslutning till parken. Vid Långsjöbadet vill förvaltningen sätta upp belysning i samband med den pågående upprustningen. Förvaltningen önskar utreda förutsättningarna för stadsodling i Långbro park utifrån ett medborgarförslag.

Tillgänglighet

Stadsdelsnämnden ser till barn, äldre och personer med funktionsnedsättnings särskilda behov tas i beaktning i den offentliga miljön. Vid nybyggnation och stadsutveckling som exempelvis parkutveckling tas dessa perspektiv med tidigt i planprocessen för att säkra att Hägersten-

Älvsjö är en tillgänglig stadsdel där alla människor ska kunna nyttja stadsdelsområdets offentliga miljöer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Avdelningen för samhällsplanering och intern service ska samverka med trafiknämnden för att genomföra åtgärder som förbättrar belysningen i stadsmiljön.	2020-01-01	2020-12-31
Avdelningen för samhällsplanering och intern service ska utveckla trygghetsarbetet inom det lokala brottsförebyggande rådet.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen ska i samverkan med kommunpolisen genomföra en trygghetsvandring för ungdomar i stadsdelsområdet.	2020-01-01	2020-06-30
Genomföra information- och utbildningsinsatser för att förebygga brandolyckor i hemmet för hemtjänstens brukare.	2020-01-01	2020-12-31
Stadsdelsförvaltningen ska följa den lokala handlingsplanen mot våldsbejakande extremism och delta i stadens gemensamma utbildningsinsatser.	2020-01-01	2020-12-31
Stadsdelsförvaltningen ska samverka med lokalt näringsliv, civilsamhället, polis, stadens berörda nämnder och bolag samt andra relevanta aktörer genom platssamverkan.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Likvärdiga pedagogiska miljöer och undervisning

Utbildningen i förskolan ska vara en trygg och lustfylld arena för social gemenskap som skapar möjligheter för alla barn att lära och utvecklas. Alla förskolor ska, utifrån sina förutsättningar ha likvärdiga möjligheter att bedriva undervisning. Viktiga faktorer som påverkar undervisningens kvalitet är medarbetarnas kompetens, förskolans organisation och barngruppernas storlek. De av staden satta målen om 14 barn i yngrebarnsgrupper respektive 18 barn i äldre barnsgrupper är vägledande i planeringen av barngrupperna. Fysisk aktivitet och rörelse, både inom- och utomhus, är centralt. Alla barn ska ha tillgång till pedagogiska miljöer som uppmuntrar till lek och lärande såväl inomhus som utomhus. Löpande kartläggning av förskolegårdarnas upprustningsbehov genomförs. Rutiner för samverkan med lokalförvaltande organisation utvecklas för att kontinuerligt se över och rusta de pedagogiska miljöerna, inomhus såväl som utomhus.

Ett systematiskt kvalitetsarbete och enheternas ekonomiska förutsättningar med en effektiv lokalförsörjning är grundläggande och centrala delar i arbetet.

Kompetensutveckling och kompetensförsörjning

Förskolläraren ansvarar för det pedagogiska innehållet i undervisningen så att det främjar barns utveckling och lärande. Därmed har förskolläraren ett särskilt ansvar för utbildningen som arbetslaget genomför gemensamt.

Alla i arbetslaget ska utifrån sina respektive uppdrag genomföra utbildningen och verksamhetens kvalitet speglas i den pedagogiska dokumentationen. Uppföljning, utvärdering och analys av arbetssätt och metoder samt gemensamma reflektioner ska utgå från ett tydligt barnperspektiv. Arbetet med att implementera den reviderade läroplanen och fördjupa medarbetarnas kunskaper om miljöns betydelse, pedagogisk dokumentation och stadens webbaserade kvalitetsindikator (WKI) fortsätter.

För att öka andelen legitimerade förskollärare och antalet utbildade barnskötare är kompetensförsörjning ett prioriterat område. Förskoleavdelningen fortsätter det långsiktiga utvecklingsarbetet som omfattar ledarskapsutveckling för förskollärare och rektorer, mentorskap för nyexaminerade förskollärare, introduktion för nyanställda samt kompetensutveckling och karriärmöjligheter. I kompetensförsörjningsarbetet ingår även att barnskötare som saknar grundutbildning uppmuntras att utbilda sig samt områden som VFU (verksamhetsförlagd utbildning för förskollärare) och APL (arbetsplatsförlagt lärande för barnskötare). Förskoleavdelningen planerar även att genomföra kompetensutvecklingsinsatser i syfte att stärka kompetensen inom kök och kosthållning i riktning mot en mer hållbar utveckling.

Utveckling och lärande

En grundläggande förutsättning för barnens utveckling och lärande är tillgång till ett fungerande språk. Språk och kommunikation, matematik och naturkunskap har därför särskilt fokus under året. Arbetet med skolverkets läs- och skrivportal har gett goda resultat och fortsätter. Litteratur och högläsning är prioriterade områden.

Det nationella digitaliseringsuppdraget och införandet av skolplattformen fortsätter. Medarbetarnas digitala kompetens ska höjas och nya arbetssätt utvecklas och implementeras. Satsningar på digitala verktyg både för barn och pedagoger fortsätter parallellt med kompetensutveckling. Syftet är att öka pedagogernas kunskaper om det digitala lärandet som en del av undervisningen i förskolorna samt att utveckla den digitala kommunikationen med vårdnadshavarna. Förskoleavdelningen har formulerat ett antal pedagogiska ställningstaganden kopplat till digitaliseringen som ska utgöra stöd för undervisningen samt förtydliga förskolans digitaliseringsuppdrag, både för medarbetare och för vårdnadshavare.

Normer och värden

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för barnens förståelse för vad demokrati innebär. Barnperspektivet i enlighet med FN:s barnkonvention anger riktningen på arbetet. Alla förskolor ska arbeta för att främja och förebygga diskriminering och kränkande behandling. Barnen ska ha möjlighet att vara delaktiga och ha inflytande och deras behov och intressen ska ligga till grund för verksamhetens utformning. Arbetet ska bidra till likvärdighet och bredda barnens lekmönster och intressen i syfte att motverka slentrianmässiga könsmonster. Förskolans medarbetare ska utveckla arbetet med pedagogisk dokumentation för att synliggöra och lyfta barnets perspektiv.

Barn i behov av särskilt stöd

Barn i behov av särskilt stöd ska ha möjlighet att utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar. Förskoleavdelningens resursenhet ska bidra till att höja den generella kvaliteten i verksamheten och att utveckla enheternas kompetens i arbetet med barn i behov av särskilt stöd. I enhetens uppdrag ingår utöver att erbjuda specialpedagogiskt stöd till förskolorna även att fördela och följa upp extra medel för barn i behov av extra stöd. Enheten omfattar även öppen förskola samt introduktionsförskola.

Förebyggande föräldrastöd är ett prioriterat område. Förskoleavdelningen ska erbjuda generell föräldrastöd i form av ABC-utbildning (Alla Barn i Centrum). ABC- utbildning är gruppträffar för föräldrar som syftar till att främja barns utveckling genom att stärka relationen mellan föräldrar och barn.

Samverkan med vårdnadshavare

Samverkan med vårdnadshavare sker i olika forum. Alla vårdnadshavare erbjuds samtal kring sitt barns lärande och utveckling. Samtalen ska ge en tydlig bild av barnets trivsel, utveckling och lärande på förskolan. Avslutande samtal sker också inför övergång till förskoleklass. Även dessa samtal ska syfta till att ge en tydlig bild av barnets utveckling och lärande och bidra till en trygg övergång.

Skolplattformen, då den införs för vårdnadshavaren, kommer att användas som en möjlighet att utveckla och kvalitetssäkra den digitala kommunikationen mellan förskola och hem. Målet är att vårdnadshavarna löpande får insyn i förskolans arbetssätt och barnens lärande.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	32 %	32 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	90 %	90 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,5	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor har en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2020-01-01	2020-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av stadens köhandläggning inom verksamhetsområde förskola med syfte att säkerställa likställighet	2020-01-01	2020-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av förskoleverksamhet för förvaltningsområdet meänkieli och samiska i samråd med berörda nationella minoriteter	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor för att nå sin fulla potential

Beskrivning

Utbildningen i de kommunala förskolorna ger barnen likvärdiga möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Alla barns olika språkliga och kommunikativa förmågor och behov tas till vara för att skapa förutsättningar för ett tillgängligt och fungerande språk för alla barn. Medarbetarna har kompetens och kunskap om barnkonventionen och dess intentioner är tydliga i undervisningen.

Utbildningen i de kommunala förskolorna bedrivs utifrån sina förutsättningar i likvärdiga pedagogiska undervisningsmiljöer. Samsyn kring miljö och material samt pedagogernas förhållningssätt är prioriterade utvecklingsområden som skapar förutsättningar för barns lärande och utveckling.

Den reviderade läroplanen ligger till grund och tydliggör förskollärares och barnskötarens olika ansvar för utbildningen. Gemensamma strukturer för förskolornas systematiska kvalitetsarbete finns och erbjuds som stöd för en likvärdig utbildning. Språk, matematik, naturvetenskap och rörelse tillsammans med hållbar utveckling prioriteras särskilt i undervisningen.

Förväntat resultat

Alla barn i de kommunala förskolorna möter likvärdiga undervisningsmiljöer och utmanas och utvecklas utifrån sina förmågor.

Skolplattformen omfattar och erbjuder gemensamma strukturer som stöd för förskolornas systematiska kvalitetsarbete.

Barnens intressen och behov ligger till grund för hur utbildningen utformats.

Barnkonventionens intentioner är synliga i utbildningens innehåll.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Självvärdering utifrån läroplansuppdraget avseende undervisningsmiljöer	3,5		År
♀ Vårdnadshavarens sammanfattande omdöme om förskolans arbete med normer och värden	90		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolornas medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling i språk och kommunikation i syfte att ge alla barn likvärdiga möjligheter att uttrycka sig och kommunicera.	2020-01-01	2020-12-31
Förskolornas medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling om Barnkonventionen för att säkerställa att barns rättigheter tas till vara.	2020-01-01	2020-12-31
Förskolornas Resursenhet ska erbjuda förskolornas medarbetare kompetensutveckling om barn i behov av särskilt stöd i syfte att stärka alla barns möjligheter att utvecklas utifrån sin egen förmåga.	2020-01-01	2020-12-31
Förskoleavdelningen ska fortsätta att utveckla gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet.	2020-01-01	2020-12-31
Förskoleavdelningen ska tillsammans med förskoleenheterna utforma ställningstaganden som ska ligga till grund för en likvärdig och tillgänglig undervisningsmiljö.	2020-01-01	2020-12-31
Förskolorna ska utveckla sina arbetssätt med kvalitetsindikatorn i syfte att höja undervisningsmiljöernas kvalitet.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen ska i samarbete med utbildningsförvaltningen samordna barnens övergång mellan förskolorna och skolans verksamheter.	2019-01-01	2020-12-31
Introduktionsförskolorna ska arbeta uppsökande riktat till nyanlända småbarnsföräldrar.	2019-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att prioritera tidiga sociala insatser och förebyggande arbete. Tidiga insatser kan prioriteras genom att nämnden erbjuder insatser i egen regi i öppna former till barn, unga och vuxna.

Det socialt uppsökande och förebyggande arbetet riktas mot barn och unga som riskerar att

utvecklas ogynnsamt. Att klara skolan är den starkaste skyddsfaktorn för barn och unga som riskerar en socialt ogynnsam utveckling och insatser ges som syftar till att säkra skolgången. Det förebyggande arbetet sker bland annat genom att ungdomsmottagningen verkar för att främja fysisk och psykisk hälsa bland ungdomar, genom fältassistenternas uppsökande och förebyggande arbete samt genom målinriktad samverkan med berörda interna och externa parter.

Förvaltningens arbete med att minska missbruk och riskbruk hos vuxna i stadsdelsområdet sker i första hand genom stödinsatser till enskilda. Insatserna främjar förutsättningar för den enskilde att leva ett självständigt liv.

Förvaltningen erbjuder biståndsbedömda stödinsatser och boenden samt öppen träfflokalsverksamhet till personer som har någon form av psykisk och/eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Insatserna är av god kvalitet och utformas tillsammans med den enskilde.

Personer med funktionsnedsättning erbjuds individuellt anpassade stödinsatser till personer i syfte att alla invånare i stadsdelsområdet ska kunna leva ett självständigt liv och vara delaktiga i samhället. Utredning och erbjudande om insatser utgår i från den enskildes behov. Insatserna präglas av hög kvalitet, trygghet och delaktighet. Den enskilde deltar i framtagandet av sin egen genomförandeplan och har på så sätt inflytande över hur insatsen utförs.

Personer inom stadsdelsområdet som är utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck uppmärksammas och erbjuds stöd hos Relationsvåldscentrum Sydväst.

Hemlöshet motverkas genom såväl förebyggande åtgärder som nödvändiga insatser för enskilda.

Nyanlända som bosätter sig i stadsdelsområdet har tillgång till samhällsvägledning.

Utredning och erbjudande om insatser utgår från den enskildes behov och den enskildes kön eller könsuttryck saknar betydelse för vad som erbjuds. På de områden där könsuppdelad statistik visar på att det kan finnas omotiverade skillnader i måluppfyllelse, tillgång till insatser eller nöjdhet mellan kvinnor och män, pojkar och flickor analyseras dessa i verksamheterna. Handläggare och beslutsfattare medvetandegörs och kan verka för att motverka eventuell ojämställdhet. Barns rättigheter enligt barnkonventionen tas tillvara genom att barnrättsarbetet utvecklas.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	Tertial
 Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	90 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats.	84 %	84 %	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	92 %	öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	94 %	öka	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel brukare som trivs - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	80 %	År
 Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatrin	26 %	30 %	År
 Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	75 %	75 %	Tertial
 Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	42 %	42 %	Tertial
 Andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avvärjas	50 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	60 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	78 %	78 %	År
 Andel personer med insatser inom socialpsykiatrin som är nöjda med sin insats	80 %	80 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten skattar sin hälsa som god	70 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol	62 %	62 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika	92 %	92 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak	91 %	91 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte burit vapen	85	Fastställs 2020	År
 Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	Tertial
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	92 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska fortsätta att utveckla stödet till elever med funktionsnedsättning som går ut ungdomsgymnasiet och gymnasiesärskolan.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska fortsätta att utbilda personal vid stadsdelsnämnderna angående unga lagöverträdare och förbereda socialtjänsten på att kunna arbeta enligt modellen snabbare lagföring.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska ha en samordnade och styrande roll i stadsdelsnämndernas och arbetsmarknadsnämndens arbete med att permanenta sociala insatsgrupper och ska i det arbetet definiera gränsdragningen mellan sociala insatsgrupper och avhoppbarverksamheten samt säkerställa att det finns en tydlig vägledning för hur staden arbetar med respektive målgrupp och verksamhet.	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna centralisera säkerställandet av skyddet för barn och unga vid hemgång från Barnahus Stockholm.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att utöka arbetet med Bostad först och fördela fler bostäder för ändamålet samt i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla stödet till deltagarna i Bostad först.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna implementera resultatet av 2019 års utredning om hur familjehem kan erbjuda studiestöd.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram en stadsövergripande boendeplan för våldsutsatta där tillgången till akut- och genomgångsbostäder säkerställs i relation till biståndsbehovet.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm verka för att fler familjecentraler kan öppnas för att stärka det tidigt förebyggande arbetet med barn, unga och deras familjer	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur anhörigstödet till anhöriga drabbade av skjutningar och dödligt våld kan förbättras och se över hur samordningen av stödet med Region Stockholm och Polismyndigheten kan stärkas.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, SHIS och Bostadsförmedlingen utreda möjligheterna, i fall av våld i nära relationer, att se till att det är den våldsutsatta parten, inte våldsutövaren, som bor kvar i det gemensamma boendet.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnden ta fram en gemensam modell för arbetet med skolsociala team i staden som också kan omfatta hur arbetet kan utvecklas genom att myndighetsutövande socialtjänst kan arbeta mer på plats i skolan/placerar på skolor	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna säkerställa skolgången för barn som bor på skyddat boende och tillgången till förskola eller pedagogisk verksamhet för barn i förskoleålder samt utveckla stödet till placerade barn och vuxna under och efter placeringarna.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbetet med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen implementera tak över huvudet-garanti i enlighet med den översyn som gjorts.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna inventera och utreda hur samarbetet runt gruppen unga med LSS med kompletterande psykiatriska diagnoser kan utvecklas.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska samordna arbetet med att implementera strategin för att minska risken att barn, ungdomar och unga vuxna dras in i kriminalitet, och stötta utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna i deras arbete.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska ta fram ett nytt program mot hemlöshet för perioden 2020-2025 som också omfattar arbetet mot barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden samt arbeta enligt hemlöshetsprogrammet 2014-2019 och handlingsplanen för barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden till dess att ett nytt program är framtaget. I arbetet ingår att i samarbete med stadsdelsnämnderna och SHIS utreda behovet av och ta fram en modell för trygga akutplaceringar av barnfamiljer i akut bostadsnöd.	2020-01-01	2020-06-30
 Socialnämnden ska utveckla och stärka arbetet med avhoppare i samverkan med berörda nämnder och bolag, samt arbeta för en breddad avhopparverksamhet dels genom att bistå stadsdelsnämnderna i särskilt komplexa ärenden, dels genom att samordna avhopparplaceringar med	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
stark hotbild över hela staden där den föreliggande risken bedöms som hög.		
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm stärka samarbetet mellan socialtjänst och sjukvård kring de som både lider av psykisk sjukdom och missbruk, bland annat genom att säkerställa att socialtjänsten tar initiativ till att samordnade individuella planer upprättas.	2020-01-01	2020-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram ett förslag till färdplan med tillhörande kostnadsanalys för införandet av en enhetlig yrkestitulatur inom LSS-verksamheterna.	2020-01-01	2020-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar samt polis hålls inom 48 timmar efter det att det kom socialtjänsten till kännedom att den unge för första gången begått, eller misstänks ha begått, brott.	2020-01-01	2020-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och äldreomsorgen, inom ramen för handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare, särskilt arbeta för att säkerställa att alla incidenter av hot och våld mot personalen registreras i stadens incidentrapporteringssystem IA och att drabbad personal upplever att de fått tillräckligt stöd av staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden säkerställa att socialtjänst, skola och polis arbetar med lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst	2020-01-01	2020-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Invånarna i stadsdelsområdet lever ett självständigt liv

Beskrivning

Barns rättigheter

Barns rättigheter enligt barnkonventionen tas tillvara bland annat genom att barnkonsekvensanalyser genomförs i ärenden som berör barn. Förvaltningens barnrättsarbete inom socialtjänstens myndighetsutövning utvecklas genom att stadens stödmaterial implementeras och genom att det finns barnombud på enheterna som har stöd av en barnrättssamordnare.

Ungdomsmottagning

Ungdomsmottagningen arbetar för att främja fysisk och psykisk hälsa bland ungdomar. Arbetet sker bland annat genom psykosociala stödsamtal till individer och förebyggande aktiviteter för grupper. Ungdomsmottagningen ska under året fortsätta att arbeta för att nå ut till grupper som är underrepresenterade i verksamheten med särskilt fokus på yngre pojkar. Verksamhet sker i samverkan med skolor, fältassistenter, fritidsverksamheter och socialtjänst.

Fältassistenter

Stadsdelsförvaltningens fältassistenter arbetar förebyggande och uppsökande i de miljöer där unga befinner sig. Syftet är att med preventiva insatser fånga upp och förhindra att ungdomar söker sig till miljöer präglade av missbruk och kriminalitet. Det socialt uppsökande arbetet för

att nå unga som brukar narkotika ska stärkas. I det uppsökande arbetet ska samarbete ingå mellan ungdomar, föreningsliv, polis, näringsliv och civilsamhället. Som en del av det trygghetsskapande arbetet stöttar fältassistenter nattvandrande vuxna i stadsdelsområdet. Genom att delta i platsamverkan tar fältassistenter del av en brett förankrad och uppdaterad lägesbild som är samordnad av polisen och kan ligga till grund för hur resurserna riktas. Det utvecklas metoder och genomförs aktiviteter som kan tillföra skyddsfaktorer i de ungas liv. Fältassistenter medverkar vid tillsynen av folköls- och tobaksförsäljning.

Öppen fritidsverksamhet

Den öppna fritidsverksamheten ska fortsätta att utvecklas och anpassas för att erbjuda aktiviteter och verksamhet som tilltalar en bred grupp unga och är anpassad efter deras behov och levnadsmönster. Aktiviteter och verksamhet bjuder in underrepresenterade grupper så som unga flickor, nyanlända, HBTQ-personer och unga med funktionsvariation prioriteras. All verksamhet utgår ifrån ett förebyggande perspektiv där skyddsfaktorer för unga stärks. Fritidsverksamheterna samverkar med socialtjänst, skola och civilsamhälle med syfte att minska narkotikaanvändningen bland unga. Fritidsgårdarna samarbetar med lokalt civilsamhälle och andra fritidsgårdar för att tillsammans erbjuda ett brett verksamhetsutbud. Tillsammans med civilsamhället erbjuder fritidsgårdarna läxhjälp.

Förvaltningen har under många år försökt etablera en fritidsgårdsgård och en ungdomsmottagning tillsammans med Region Stockholm i Liljeholmen. Förvaltningen ser ett stort behov av att lokalisera dessa verksamheter till Liljeholmen eftersom många gymnasieelever idag studerar i närområdet. Förvaltningen har tillsammans med Region Stockholm undersökt många alternativ och tänkbara lokaler i området men lokalerna har antingen blivit för dyra eller inte mött verksamheternas behov. Förvaltningen har tillsammans med Region Stockholm sedan våren 2019 utrett hur fastigheten Lilla Katrineberg 2 skulle kunna anpassas och samutnyttjas som en ungdomsmottagning och en fritidsgård. I maj 2020 tog Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd ställning till förslaget som innebär en etableringen av ett ”ungdomens hus” i det kluster av gymnasieskolor som ligger i Liljeholmen. Fastigheten är tänkt att utnyttjas som en ungdomsmottagning i delad regi med Region Stockholm och samutnyttjas av nämndens fritidsgård och fältassistenter under vissa delar av dygnet. Möjligheter finns även att låta föreningslivet till självkostnadspris använda lokalerna för möten, studieverksamhet, kulturell verksamhet eller andra fritidssysselsättningar. Genom att lokalen kan samutnyttjas av flera verksamheter minskar stadsdelsnämndens ekonomiska engagemang för driftskostnader och etableringskostnader. Enligt plan påbörjas ombyggnationer under hösten 2020 som bedöms vara klara under februari 2021. Verksamheten bör kunna öppna i mars 2021.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen utreder individers behov av hjälp- och stödinsatser utifrån inkomna ansökningar och anmälningar. För att säkerställa likställighet och rättssäkerhet i utredningarna används standardiserade bedömnings- och utredningsinstrument. Den enskilde är delaktig i utredning, val av insatser och insatsens utformning. Individ- och familjeomsorgen erbjuder ett brett och varierat utbud av insatser som motsvarar de behov som finns hos invånarna i stadsdelsområdet. Genom att använda evidensbaserade metoder säkerställs att insatserna är likvärdiga. Insatserna syftar till att så långt det är möjligt ta till vara den enskildes egna resurser och stärka självständigheten. Om den enskilde, oavsett

ålder har insatser både från socialtjänsten och från hälso- och sjukvården erbjuds en samordnad individuell plan (SIP). Förvaltningen har en väl utbyggd öppenvård i egen regi för barn, ungdomar och deras familjer samt för vuxna missbrukare. På så sätt kan tidiga insatser på hemmaplan erbjudas.

Barn och unga

Prioriterad målgrupp för det socialt uppsökande och förebyggande arbetet är barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt.

Att klara skolan är den starkaste skyddsfaktorn för barn och unga som riskerar en socialt ogynnsam utveckling. Samverkan inom ramen för BUS-överenskommelsen (Barn i behov av särskilt stöd) är ett viktigt forum som utvecklas och riktas mot gemensamma mål. Nämnden ska under perioden fortsätta att stärka samarbete och samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamheter, föreningsliv, polis och det förebyggande och uppsökande sociala arbetet. Syftet är att samverkan ska vara effektiv, samordnad och målinriktad samt säkerställa att resurser riktas där behoven finns.

Förvaltningen erbjuder familjestödsprogram och föräldrarådgivning i viss omfattning. Förvaltningen verkar för att öppna en familjecentral i samverkan med Region Stockholm.

Barn och unga som genom brister i uppväxtmiljön eller eget skadligt beteende riskerar att utvecklas ogynnsamt utreds utifrån gällande lagstiftning. Utredningen syftar till att ta reda på vilket behov av stöd och eller skydd barnet har. Barns förutsättningar för att klara skolgången uppmärksammas särskilt i utredningen och vid behov sätts insatser i samverkan med skolan in för att stabilisera skolgången. När ett barn placeras utanför hemmet ställer förvaltningen tydliga krav på skyddade boenden, jourfamiljer, HVB-hem, familjehem etc. så att barnets skolgång tillgodoses. Uppföljningen av placerade barn och unga är prioriterad, särskilt avseende skolgång. Ensamkommande barn och unga ges stöd som syftar till etablering i samhället och på arbetsmarknaden. Allvarssamtal inom 48 timmar med förstagångsförbrytare under 18 år dit polis, socialtjänst, föräldrar och den unge själv kallas har införts.

Barn och ungdomar som kommer i kontakt med förvaltningen ska tillförsäkras delaktighet. Brukarmedverkan för barn och unga ska öka.

Barnfamiljer som är aktuella hos socialtjänsten och lever under osäkra boendeförhållanden ges stöd av bolots och i vissa fall genom erbjudande om så kallat avtalat boende hos Stiftelsen hotellhem i Stockholm (SHIS Bostäder). Stödet syftar till att familjen ska få ett varaktigt och värdigt boende.

Vuxna med missbruk

Förvaltningens arbete med att minska missbruk och riskbruk i stadsdelsområdet sker i första hand genom stödsinsatser till enskilda. Insatserna främjar förutsättningar för den enskilde att leva ett självständigt liv. Arbetet med målgrupperna samsjukliga, unga vuxna och kvinnor i missbruk är fortsatt prioriterade.

Förvaltningen arbetar utifrån metoden motiverande samtal och erbjuder stöd- och behandlingsinsatser inom de egna utförarverksamheterna baserade på evidensbaserade metoder samt anpassat boendestöd. Förvaltningens egna insatser anpassas efter målgruppens

behov och sätts in i ett tidigt skede vilket minskar risken för att mer ingripande insatser behövs på längre sikt. Förvaltningen fortsätter att aktivt följa nyttjandegraden av egna öppenvårdsinsatser och att anpassa och utveckla öppenvården i syfte att höja graden av nyttjande. Verksamheten ställer om från att ha utgått i från "boendetrappan" där den hemlöse stegvis ska flytta till allt mer självständiga boenden under rehabiliteringens gång, till att utgå ifrån vinsterna med modellen "bostad först". Samverkan med Region Stockholms beroendevård och psykiatri är av stor vikt för den enskilde. Att erbjuda den enskilde en samordnad individuell plan (SIP) är en viktig del i att skapa en sammanhållen vård för den enskilde.

Förvaltningens missbruksvård fortsätter att utveckla barn- och föräldraperspektivet. Vid handläggning av ärenden rörande vuxna med missbruksproblematik uppmärksammas om det finns barn och i förekommande fall initieras alltid ett samarbete med barn- och ungdomsenheten. Barn till föräldrar med missbruksproblematik erbjuds stödgrupper via barn- och ungdomsenheten.

Socialpsykiatri

Förvaltningen erbjuder stödinsatser som boendestöd och sysselsättning till personer som har någon form av psykisk och/eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Brukarinflytandet för ökad delaktighet inom socialpsykiatrin är en prioriterad fråga. Förvaltningen utvecklar metoder för trygg hemgång vid utskrivning från psykiatrisk slutenvård.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att kartlägga olika vägar till arbete för målgruppen. Målet är att kunna göra individuella handlingsplaner för enskilda brukare. Insatser till personer som står långt från arbetsmarknaden fokuserar på återhämtning och hälsofrämjande insatser. I syfte att stödja brukarna i deras återhämtningsprocess fortsätter utförarverksamheten inom socialpsykiatrin satsningen på Peer-support, en professionell kamratstödjare med egen erfarenhet av psykisk ohälsa. Den öppna träfflokalverksamheten kommer att moderniseras för att bättre möta brukarnas behov och intressen. Metoden kollegial observation används. Samarbete med brukar- och intresseorganisationer kommer att utvecklas.

Våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck

Personer inom stadsdelsområdet som är utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck får stöd av Relationsvårdscentrum Sydväst. Verksamheten vänder sig även till de personer som utövar våld i nära relationer. Relationsvårdscentrum Sydväst drivs av Skärholmens stadsdelsförvaltning på uppdrag Hägersten-Älvsjö och Skärholmens stadsdelsnämnder. Relationsvårdscentrum Sydväst arbetar uppsökande och har informationsinsatser riktade mot andra relevanta aktörer. Arbetet utvecklas i samverkan med polis. Efter utredning kan våldsutsatta placeras på skyddat boende.

Hemlöshet

Förvaltningen kommer under året att fortsätta bedriva ett intensivt arbete för att motverka hemlöshet genom såväl förebyggande åtgärder som nödvändiga insatser för enskilda. Barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden är en fortsatt prioriterad målgrupp. Barnens behov i dessa familjer uppmärksammas utifrån deras särskilt utsatta situation. Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med personer som är 65 år eller äldre, med eller utan missbruk, som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa.

Förvaltningen fortsätter att utveckla det vräkningsförebyggande arbetet som finns samlat i ett team inom beroendevården och ekonomiskt bistånd.

Alla personer som beviljas tillfälligt boende av socialtjänsten får en individuell boendeplan som bland annat syftar till att undanröja de hinder som finns för den enskilde att komma vidare till eget boende.

Samhällsinformation till nyanlända

Utvecklingen av stödet till nyanlända fortgår under 2020 i samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen. Frågor om arbete och bostad har särskilt fokus. Projektet "Föreningsguider i Hägersten-Liljeholmen, nästa steg – en trygg vidareflytt" i samverkan med SHIS syftar till att ge stöd till de nyanlända som flyttar vidare från Bjällerkransen under 2020 och 2021. Erfarenheterna från projektet kommer att användas i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Stöd och service till funktionsnedsatta

Förvaltningen erbjuder individuellt anpassade stödinsatser till personer som har någon form av funktionsnedsättning i syfte att alla invånare i stadsdelsområdet ska kunna leva ett självständigt liv och vara delaktiga i samhället. Kvinnor och män, flickor och pojkar med funktionsnedsättningar tillförsäkras behövligt stöd och service i form av till exempel boendestöd, gruppboende, sysselsättning, daglig verksamhet och stöd till att få en anställning. Utredning och erbjudande om insatser utgår i från den enskildes behov. Insatserna präglas av hög kvalitet, trygghet och delaktighet. Utredningarna görs under så kort tid som möjligt och insatsbeslutens längd anpassas utifrån den sökandes behov och situation och där det är lämpligt fattas beslut som gäller över lång tid. Den enskilde deltar i framtagandet av sin egen genomförandeplan och har på så sätt inflytande över hur insatsen utförs. Barn med funktionsnedsättningar och barn som lever i familjer där den vuxne ansöker om stöd och service för funktionsnedsättning uppmärksammas och barnets rätt till delaktighet tillgodoses. Behovet av ledsagarservice för barn och unga vuxna med funktionsnedsättningar tillgodoses så att de regelbundet kan delta i fritidsaktiviteter.

De reviderade riktlinjerna för ledsagning och ledsagarservice tillämpas och om det sker några betydande förändringar i praxis på området återkopplas detta till nämnden.

Förvaltningens utförarverksamheter inom funktionsnedsättningsområdet bedriver ett aktivt utvecklingsarbete i syfte att öka brukarnas delaktighet och självständighet. Digitaliseringen inom verksamheterna fortgår. Stadsdelsförvaltningen tar till vara den utveckling som gjorts inom LUM-projektet (lokala utvecklingsmedel) MALK (Mätinstrument avseende livskvalité) och kommer att implementera det digitala verktyg som tas fram för de boende i grupp- och servicebostäder. Arbetsättet "kvalitetsobservationer" används i verksamheterna.

Verksamheterna uppmärksammar våldsutsatta och arbetar för att verksamheterna ska vara fria från våld.

Förväntat resultat

Invånarna i stadsdelsområdet utvecklas utifrån sina förutsättningar, känner sig trygga och har en bra livskvalitet. Socialtjänsten uppmärksammar alla barn och vuxna som kan behöva stöd och erbjuder en modern, rättssäker och evidensbaserad socialtjänst i ett tidigt skede.

Alla barn i stadsdelsområdet har goda uppväxtvillkor och inget barn behöver uppleva våld eller förtryck. Barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver.

Personer med psykisk funktionsnedsättning får stöd att utifrån sina förutsättningar, delta i samhällets gemenskap och har ett arbete att gå till.

Vuxna och barn som är eller har varit utsatta för våld av närstående ges goda förutsättningar att kunna ta sig ur sådana relationer.

Personer som får stöd och service utifrån funktionsnedsättning tillförsäkras integritet, självbestämmande och möjlighet att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap.

Insatserna är lättillgängliga och individuellt utformade. Biståndshandläggningen är rättssäker och likställig.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel nyanlända kvinnor och män som får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en månad från det att stadsdelsförvaltningen har fått underlag över inflyttade till stadsdelsområdet.	100 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen fortsätter arbetet att tillsammans med Region Stockholm starta en verksamhet i Liljeholmen som innehåller både ungdomsmottagning och fritidsverksamhet samt ger utrymme för fältassistenter och föreningsdrivna aktiviteter.	2020-05-29	2020-12-31
Förvaltningen ska verka för att alla barn och vuxna som har kontakt med socialtjänsten i stadsdelsområdet och som har behov av att få en samordnad individuell plan för insatser från socialtjänst och hälso- och sjukvård ska få erbjudande om ett SIP-möte. Berörda enheter ska undersöka hur många barn och vuxna som har detta behov och följa upp under året hur många som fått erbjudandet och i hur många fall SIP har upprättats.	2020-01-01	2020-12-31
Genomföra kartläggning av beslut enligt LSS och SoL rörande boende och ledsagning för personer med funktionsnedsättning och inom socialpsykiatri utifrån hur länge utredningen som föregick beslutet tog och med avseende på om beslutets längd är lämplig i förhållande till brukarens situation och behov.	2020-01-01	2020-12-31
Goda exempeldag kring arbetet med systematisk uppföljning.	2020-01-01	2020-12-31
Inom ramen för Uppdrag psykisk hälsa ska ungdomsmottagningen förstärka det uppsökande arbetet i skolorna och på öppna fritidsverksamheter med syfte att förebygga psykisk ohälsa bland unga.	2020-01-01	2020-12-31
Kartläggning av digitalt utanförskap för samtliga brukargrupper inom avdelningen för social omsorg.	2020-01-01	2020-12-31
Stadsdelsförvaltningen ska utveckla arbetssätt för att nå nyanlända kvinnor och män (egenbosatta, anhöriga och kommunanvisade) med erbjudande om samhällsvägledning.	2020-01-01	2020-12-31
Stadsdelsförvaltningen ska, inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla arbetssätt och aktivt vägleda de nyanlända i bostadsfrågor.	2019-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utveckla arbetet med uppföljningar av insatser inom funktionshinderområdet så att det säkerställs att brukaren kommer till tals.	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla arbetssätt i samverkan med berörda parter vid utskrivning från slutenvård utifrån de förutsättningar som gäller i nya överenskommelser rörande Lagen om utskrivning från slutenvård.	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla barnrättsarbetet genom att testa metoder för hur barn som berörs av utredningar och insatser som riktas till dem själva eller till vuxna kan komma till tals.	2020-01-01	2020-12-31
Utveckla och pröva ett arbetssätt med förstärkta samhandlingsteam kring brukare som har behov av insatser från fler enheter inom avdelningen för social omsorg.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Äldreomsorgens insatser ska vara av hög kvalitet, ge trygghet och stärka den äldres förmåga att leva ett värdigt och självständigt liv. Grunden för en hög kvalitet är ett bra bemötande och lyhördhet för den äldres behov och önskemål, vilket också skapar trygghet, värdighet och delaktighet.

Äldres hälsa och välbefinnande ska genomsyra äldreomsorgens verksamheter och insatser.

Prioriterade områden för år 2020 är fortsatt maten och måltiden, demensvården, den palliativa vården och stödet till anhöriga samt arbetet med att säkerställa en likställig biståndsbedömning. I fokus för utvecklingsarbetet står det förebyggande och uppsökande arbetet.

Äldreomsorgens verksamheter påverkas mycket av Corona pandemin. På grund av den rådande situationen med risk för smittspridning kan förvaltningen i nuläget inte säga vilka insatser som kan komma att genomföras. Verksamheternas ambition är att hitta alternativa och säkra sätt för genomförande, t.ex. genom digitala lösningar eller andra kreativa lösningar.

Utbildningsinsatser kan komma att ställas in, skjutas fram eller vid behov prioriteras om.

Förebyggande och uppsökande arbete

För att ytterligare stärka äldreomsorgens utvecklingsarbete har enheten för utveckling och förebyggande arbete inrättats vid avdelningen för äldreomsorg. Förutom att omfatta nedanstående verksamheter och insatser, är enhetens uppdrag att driva äldreomsorgens utvecklingsarbete bland annat genom att följa aktuella forskning, svara för metodutveckling och göra analyser av behovsutvecklingen.

Äldreomsorgen har sju öppna mötesplatser varav två aktivitetscenter, som är öppna för alla äldre över 65 år i stadsdelsområdet. Genom Seniorhälsans verksamhet erbjuds ett välorganiserat och brett utbud av olika aktiviteter, dagsutflykter, kulturupplevelser och gemenskap, som fyller en viktig funktion för de äldre. Äldreomsorgen anordnar kortare dagsutflykter med buss i närområdet i mindre grupper och några längre dagsutflykter i större grupper. Alla seniorer i stadsdelsområdet är välkomna. Personal följer med vid dagsutflykterna. Äldreomsorgen kommer att närmare undersöka vilka möjligheter som finns till ökat samarbete med pensionärsorganisationerna.

Syn- och hörselkonsulenterna informerar och ger råd och stöd, bland annat på mötesplatserna. Fixartjänstens uppdrag är att se över den äldres hemmiljö med syfte att förebygga fallolyckor.

Anhöriga erbjuds att delta i anhöriggrupper och anhörigsamtal samt få råd och stöd av anhörigkonsulent.

Det förebyggande och uppsökande arbetet ska utvecklas och en översyn ska genomföras av de öppna mötesplatserna utifrån behov och resurser.

Vid några av mötesplatserna inklusive aktivitetscentren planeras lunchgrupper inom ramen för projektet Matlyftet.

Under september anordnas olika former av kulturupplevelser i äldreomsorgens verksamheter.

Mötesplatserna inklusive aktivitetscentren är stängda tills vidare med anledning av den pågående pandemin.

Ett prioriterat uppdrag är att bryta äldres ofrivilliga ensamhet och isolering, där former för det uppsökande arbetet behöver utvecklas för att nå äldre som inte är kända av äldreomsorgen, men också deras anhöriga för information och stöd.

Äldreomsorgen behöver bland annat utveckla informationen och kommunikationen för att nå ut till äldre som inte är kända av äldreomsorgen. Några sätt att sprida information om äldreomsorgens aktiviteter, stöd och insatser kan vara genom annonsering i lokalpressen, via pensionärsorganisationerna, vårdcentralerna, sociala medier eller att gå ut med någon form av riktad information till alla över 75 år, som kan vara i samråd med pensionärsorganisationerna

Information till dem som kan behöva se över sitt boende och ge dem information om de möjligheter som finns att påverka sin boendesituation, är en angelägen fråga. Stadens folder "Planera för ditt boende som senior redan nu" används av biståndshandläggarna i informationsarbetet.

Volontärverksamhet för ökad kvalitet i äldreomsorgens verksamheter

Många äldre har stora kunskaper och vill vara med och hjälpa till i äldreomsorgens verksamheter, vilket är en resurs som är viktig att ta tillvara. Intresse finns från pensionärsorganisationerna och ett samarbete har inletts med nämndens pensionärsråd. Förslaget är att utveckla någon form av volontärverksamhet som ytterligare kan bidra till ökad kvalitet i verksamheterna.

God mat och en trevlig måltid

Maten och måltiden har stor betydelse för de äldres välmående. Äldreomsorgens dietist och måltidsombuden/kostombuden har en viktig roll i kvalitetsarbetet kring frågor som rör kost, måltidsobservationer, nutrition, mätning av nattfasta samt att inhämta de boendes synpunkter på maten och måltiden. Informationsträffar för äldre om mat och måltider och dess betydelse för hälsan kommer att genomföras under året. Stadens nya mat- och måltidspolicy ska införas i verksamheterna.

Utveckling av hemtjänsten

Många äldre vill bo kvar hemma så länge som möjligt och själva bestämma över sin vardag. Hemtjänsten möter brukare med olika behov, förutsättningar och svårigheter vilket ställer krav på en professionell och flexibel hemtjänst samt en ständig kompetensutveckling av

medarbetarna.

Ökade kunskaper inom demensområdet är ett av äldreomsorgens prioriterade kvalitet- och utvecklingsområden.

Hemtjänstens demensgrupp är Silviahemscertifierad. Demensgruppen arbetar tillsammans med demensombuden i de sju hemtjänstområdena för att ge brukaren en trygg, säker och personcentrerad omsorg i hemmet.

Svenskt demenscentrum har tagit fram en utbildningsmodell som består av en webbutbildning i fyra utbildningssteg. När minst 80 procent av medarbetarna på en arbetsplats genomfört samtliga utbildningssteg blir arbetsplatsen Stjärnmärkt. Redan idag genomför hemtjänsten dessa utbildningar. Hemtjänsten kommer att se över förutsättningarna och möjligheterna att på sikt Stjärnmärka hemtjänsten.

Behov finns att även profilera hemtjänsten till målgruppen äldre med psykisk ohälsa och/eller missbruk för ett tryggt och värdigt stöd i hemmet.

Hemtjänsten arbetar med att öka kontinuiteten genom att bemanningen planeras så att brukaren får hjälp av samma personal så långt som möjligt, vilket bidrar till ökad trygghet och nöjdhet hos brukaren. För brukaren är det viktigt att kunna vara med påverka hur hjälpen utformas. Utvecklingsarbetet kring ramtid, som syftar till att öka brukarens inflytande i planeringen och utförandet av insatserna fortgår.

En stimulerande dagverksamhet

Dagverksamheten ska erbjuda en stimulerande och meningsfull dag med aktiviteter som kan passa både kvinnor och män samt vara utformad från deltagarnas individuella behov och önskemål. Ökade möjligheter till utevistelse och utflykter ska erbjudas.

Vård- och omsorgsboende och servicehus

Kvalitetsarbetet vid vård- och omsorgsboende handlar om att erbjuda en meningsfull dag med aktiviteter och social gemenskap samt möjlighet till daglig utevistelse och dagsutflykter.

På helgerna kommer ungdomar på besök "Ungdomsbesök på vård- och omsorgsboende" och deltar i olika aktiviteter med de boende, vilket uppskattas av både de äldre och personalen.

Servicehusens mötesplatser erbjuder många olika aktiviteter och är öppna både för de boende och alla seniorer i stadsdelsområdet.

Utveckling av teamarbetet med kontaktman, sjuksköterska, arbetsterapeut och sjukgymnast/fysioterapeut fortgår. I fokus är att den boende ska känna sig trygg vid inflyttning.

Förebyggande insatser och åtgärder genom riskbedömningar är prioriterat. Alla boende på servicehus och vård- och omsorgsboende erbjuds individuella riskbedömningar för fall, undernäring, trycksår samt munbedömning. Dessa registreras i patientjournalen och i det nationella kvalitetsregistret Senior Alert och ligger till grund för planeringen av den boendes individuella vård och omsorg.

Välfärdsteknik i äldreomsorgen

Digitala hjälpmedel kan bidra till ökad trygghet, självständighet och därmed en ökad livskvalitet för den äldre. Det kan vara att ge äldre stöd och hjälp att använda digitala

verktyg/surfplattor för att göra inköp av matvaror på nätet.

Att använda trygghetskameror för nattillsyn på vård- och omsorgsboende är under utveckling.

Rättssäker och likställig biståndsbedömning

Utredningar och behovsbedömningar baseras på den enskildes individuella behov, önskemål och resurser. Biståndshandläggarna skriver utredningar i stadens kartläggnings- och bedömningsinstrument vilket ger ett allsidigt underlag för beslut. En intervjuguide används som stöd i utredningsarbetet där vikten av att ställa könsneutrala och jämställda frågor tas upp. I guiden ingår även frågor som rör nutrition, HBTQ och våld i nära relation. Beställarenheten äldre är HBTQ-diplomerad.

Ärendegenomgångar görs dagligen. Vidareutveckling sker av metoder, rutiner och uppföljning av fattade beslut.

En utmaning och en viktig utvecklingsfråga är samverkan med primärvården och primärvårdsrehabiliteringen. Den nya regionala överenskommelsen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård i Stockholms län från 2020 kommer att ställa ytterligare krav på en väl fungerande samverkan med den enskildes behov och trygghet i fokus.

Insatsen tryggt mottagande för en säker och trygg hemgång efter sjukhusvistelse fortsätter. Teamet för tryggt mottagande arbetar och utför uppdrag i samverkan med Skärholmens stadsdelsförvaltning.

Kompetensutveckling

Målet är att alla medarbetare ska erbjudas kontinuerlig kompetensutveckling utifrån sina behov och utifrån äldreomsorgens prioriterade områden såsom bemötande, demensvård, psykisk ohälsa och palliativ vård. Det kan vara genom längre utbildningsinsatser, webbutbildningar, föreläsningar och regelbundna nätverksträffar bland annat för äldreomsorgens olika ombud för inspiration i vardagsarbetet.

Silviahems-certifiering av verksamheterna vid Fruängsgården skulle varit klar i juni men är nu uppskjuten på grund av pandemin.

Omvårdnadspersonalen erbjuds stadens undersköterskeutbildning som finns i fem steg i äldreförvaltningens regi. Interna utbildnings- och handledningsinsatser erbjuds kring basal hygien, dokumentation, mat och måltiden samt ergonomi och förflyttningsteknik. Äldreomsorgens processledare ger stöd till medarbetarna i dokumentationsarbetet och äldreomsorgens dietist i frågor om kost, nutrition och nattfasta.

Alla medarbetare inbjuds till föreläsning, fyra tillfällen, om demens och psykisk ohälsa som genomförs i samarbete med KI.

Äldreomsorgen samarbetar med Palliativt kompetenscentrum (PKC) för utbildning av palliativa ombud inom hemtjänst, servicehus och vård- och omsorgsboende samt för kontinuerlig kompetensutveckling.

Biståndshandläggarna erbjuds olika utbildningar utifrån sin profession som arrangeras av äldreförvaltningen. Två biståndshandläggare kommer att gå utbildning för Silviadiplomering.

HBTQ- diplomering planeras för Älvsjögården och Älvsjö Servicehus.

Redan i dagsläget finns svårigheter att rekrytera sjuksköterskor och biståndshandläggare samt i viss mån arbetsterapeuter, fysioterapeuter/sjukgymnaster och utbildad omvårdnadspersonal.

Viktiga insatser är att stärka den legitimerade hälso- och sjukvårdspersonalen i sin yrkesroll och erbjuda spetskompetens, handledarutbildning och karriärmöjligheter.

I samarbete med äldrenämnden ska ett handlingsprogram tas fram för den legitimerade hälso- och sjukvårdspersonalen, i syfte att underlätta nyrekrytering och minska personalomsättningen inom gruppen.

Arbetet i enlighet med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndsbedömare fortsätter.

Trygga, moderna och tillgängliga bostäder

Målsättningen är att äldre ska ha ett tryggt och tillgängligt boende. Tillgängliga bostäder med närhet till service och kommunikationer ökar den äldres möjligheter till ett aktivt och självständigt liv.

Stadsdelsnämnderna har i uppdrag att årligen ta fram regionvisa äldreboendeplaner för behovsinventering av olika boendeformer för äldre i samverkan med fastighetsägaren Micasa och äldrenämnden. Hägersten-Älvsjös stadsdelsnämnd ingår tillsammans med Skärholmens stadsdelsnämnd i Västra Söderort. Regionernas äldreboendeplaner ligger till grund för stadens övergripande planering både på kort och lång sikt av t.ex. upprustning, omstrukturering, utbyggnad av nya vård- och omsorgsboenden och seniorboenden. Det finns behov av värdigt boende för personer med psykisk ohälsa och äldre hemlösa.

Boendeplaneringen är en utmaning och viktig strategisk fråga både utifrån ett behovsperspektiv och ett resursperspektiv, som bland annat handlar om att omstrukturera servicehuslägenheter till seniorbostäder för att fler äldre ska ges möjlighet till en anpassad och tillgänglig bostad och kunna flytta när man själv så önskar. På Fruängsgården har en del av servicehuset tomställts för renovering och omstrukturering.

På sikt, utifrån den demografiska utvecklingen med allt fler äldre, behövs även fler platser på vård- och omsorgsboende.

Uppföljning och kvalitetsutveckling

Under 2020 genomförs verksamhetsuppföljning vid servicehus samt hemtjänst i såväl egen regi som privat regi, enligt stadens planering, mallar och rapportering. Förvaltningen genomför liksom tidigare år oanmälda nattbesök på vård- och omsorgsboende.

Biståndshandläggarna genomför kvalitetsuppföljningar på individnivå för hemtjänst och vård- och omsorgsboende.

Kvalitetsuppföljning med egna kvalitetsobservatörer i verksamheten genomförs bland annat kring bemötande, matsituationen och omvårdnaden.

På enhetsnivå genomförs egenkontroller för att säkerställa att rutiner och arbetssätt följs.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS, följer kontinuerligt upp viktiga kvalitetsindikatorer för en god hälso- och sjukvård samt lämnar en årlig redovisning; Kartläggning av hälso- och sjukvårdsinsatser i särskilda boendeformer för äldre.

Verksamheternas kvalitet och kvalitetsarbete gällande hälso- och sjukvård redovisas i den årliga patientsäkerhetsberättelsen.

Resultaten från uppföljningarna analyseras och används i det fortsatta kvalitetsarbetet.

Årliga brukarundersökningar genomförs inom äldreomsorgen, vilka omfattar dagverksamhet, hemtjänst, servicehus och vård- och omsorgsboende. Resultaten analyseras och används i förbättringsarbetet för ökad kvalitet i verksamhet och ökad brukarnöjdhet. Resultaten för äldreomsorgens indikatorer hämtas från brukarundersökningarna.

Arbete för ökad jämställdhet

Där det finns könsuppdelad statistik och andra verksamhetsuppgifter analyseras resultat och uppgifter utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Om verksamheterna uppmärksammar omotiverade könsskillnader i bedömningar, nöjdhet eller insatsernas framgång ska detta åtgärdas.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	65 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	55 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	86 %	86 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	77 %	77 %	År
 Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	81 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	87 %	Tas fram av nämnd	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	92 %	92 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	85 %	85 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	82 %	82 %	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja ett pilotsamarbete med Region Stockholm för att stärka en sammanhållen vård och omsorg för äldre samt utveckla ett relevant systemstöd för detta	2020-01-01	2020-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska införa möjligheten till digitala inköp	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna införa IBIC inom biståndsbedömning för äldre	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna se över reglerna för biståndsbedömningen för och behovet av dagverksamhet	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna stärka tillgången till personliga ombud för äldre personer med psykisk ohälsa	2020-01-01	2020-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna se över koncepten aktivitetscenter och sociala träffpunkter och hur dessa ska förhålla sig till varandra	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Beskrivning

Äldres hälsa och välbefinnande står i fokus för äldreomsorgens verksamheter och insatser.

Biståndsbedömningen ska vara rättssäker och likställig.

Biståndshandläggarens huvuduppgift är att göra en individuell behovsbedömning. När den enskilde gör en ansökan om hjälp hanteras den skyndsamt som följs av utredning, bedömning och beslut. Beslut kan vara bifall, delvis avslag eller avslag. Därefter sker verkställighet, uppföljning och utvärdering. Alla dessa delar dokumenteras på ett rättssäkert sätt.

För att säkerställa likställdheten i myndighetsutövningen föredras ansökningar om boende samt ärenden av mer principiellt intresse i gemensamma ärendegenomgångar.

Alla äldre som har biståndsbedömda insatser har genom utförarenheterna en utsedd kontaktman med uppdrag att samordna insatserna kring den äldre. Tillsammans med den äldre upprättar kontaktmannen en genomförandeplan för att säkerställa hur den äldre vill att insatserna ska utföras. Utgångspunkten är att personalen ska ha ett rehabiliterande synsätt för att så långt som möjligt ta tillvara den äldres egna resurser så att den äldre kan bibehålla sina funktioner.

Boende på servicehus och vård- och omsorgsboende erbjuds riskbedömningar som syftar till att förebygga undernäring, trycksår och fallolyckor samt att den äldre har en god munhälsa.

Verksamheten arbetar i team med kontaktman, sjuksköterska, arbetsterapeut och sjukgymnast/fysioterapeut för att säkerställa en trygg och personcentrerad vård och omsorg utifrån den boendes behov och önskemål.

Äldreomsorgens mötesplatser inklusive aktivitetscentren erbjuder ett brett utbud av olika aktiviteter, kulturupplevelser, gemenskap och dagsutflykter.

Korrekt och tillgänglig information är ett uppdrag för alla enheter inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

Äldre känner sig trygga och är nöjda med äldreomsorgen samt tycker att de är delaktiga och kan påverka planeringen och utformningen av sin äldreomsorg.

Äldres förmåga att leva värdigt och självständigt stärks.

Kvinnor och män har likvärdig äldreomsorg.

Äldre med insatser har inflytande över insatsernas utförande.

Äldres välbefinnande och nöjdhet ökar med bättre mat och en trevlig måltid.

Äldres kunskap om möjligheten att påverka och planera sin boendesituation ska öka.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Beställarenheten äldre och hemtjänsten ska utveckla rutinerna för genomförandeplanen.	2020-01-01	2020-12-31
Boende på servicehus och vård- och omsorgsboende ska erbjudas förebyggande riskbedömningar för fall, trycksår, undernäring samt munhälsobedömning. Åtgärdsplan/hälsoplan ska tas fram utifrån individuella behov.	2020-01-01	2020-12-31
Kompetensutveckling inom området livsmedelshygien på vårdavdelningskök.	2020-01-01	2020-12-31
Mat- och måltidspolicyn för äldreomsorgen i Stockholms stad ska implementeras i verksamheterna genom information och utbildningsinsatser för chefer, kostombud och medarbetarna bland annat kring måltiden, måltidsobservationer och nattfastemätning.	2020-01-01	2020-12-31
Äldre ska inbjudas till gemensam lunch på mötesplatser/aktivitetscenter.	2020-01-01	2020-12-31
Äldreomsorgen ska tillsammans med pensionärsorganisationerna och civilsamhället utveckla former för volontärverksamhet.	2020-01-01	2020-12-31
Äldreomsorgen ska utveckla det förebyggande och uppsökande arbetet som syftar till att bryta ofrivillig ensamhet och isolering hos äldre.	2020-01-01	2020-12-31
Äldreomsorgens medarbetare ska erbjudas föreläsning om demens och psykisk ohälsa.	2020-01-01	2020-12-31
Äldreomsorgens medarbetare ska genomföra webbutbildningarna om demens.	2020-01-01	2020-12-31
Äldreomsorgens rutiner för anhörigstödet ska implementeras i alla verksamheter och utgöra basen för utvecklingsarbetet.	2020-01-01	2020-12-31
Öka kunskaperna om HBTQ-personers livssituation och behov.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Stadsdelsnämnden har en god samverkan med det lokala näringslivet och ska arbeta ihop med Stockholm Business Region AB samt arbeta efter den framtagna näringslivsstrategin för att möjliggöra för ett gott näringslivsklimat i stadsdelsområdet.

Samverkan är särskilt prioriterad i det trygghetskapande och brottsförebyggande arbetet.

Samarbetet med trafiknämnden resulterar i att gång- och cykelplanerna kan genomföras.

Stadsdelsnämndens egna gångvägar och parkvägar är tillgängliga och snöröjningen fungerar väl.

Nämndens verksamheter arbetar medvetet med att minska mängden avfall, särskilt plast och matavfall. Verksamheterna arbetar även medvetet med att genomföra energibesparande åtgärder.

Stadsdelsnämndens samarbete med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden är gott och ger den samhällsservice som invånarna behöver i form av parker, förskolor och bostäder med särskild service. För att säkerställa att vård- och omsorgsbehovet kan tillgodoses ska boendeplaner tas fram regionvis. Boendeplanerna ska ligga till grund för den stadsövergripande planeringen av grupp- och servicebostäder samt äldreomsorgens boendeplanering.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Företagande i stadsdelsområdet ska vara enkelt och tryggt. Nämnden är alltid behjälplig om företag eller näringsidkare tar kontakt med dem och lotsar personer vidare vid behov. Platssamverkan med bland annat näringslivet sker kring trygghetsfrågor med fokus på utvalda områden där behovet är extra stort. Nämnden ska arbeta ihop med Stockholm Business Region AB samt arbeta efter den framtagna näringslivsstrategin för att möjliggöra för ett gott näringslivsklimat i stadsdelsområdet.

Nämndmål:

Näringslivet har goda förutsättningar att verka och etablera sig i Hägersten-Älvsjö

Beskrivning

Stadsdelsnämndens samarbete med näringslivet är gott. Fokus ligger på att hitta nya samverkansmodeller samt att säkerställa tryggheten för näringsidkare i stadsdelsområdet. Nämnden har fortsatt en konsult som arbetar med uppdraget att bygga en fungerande samverkansmodell för näringslivsfrågor. Nämnden kommer också att börja arbeta i enlighet med näringslivsstrategin under år 2020.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Hägersten-Älvsjö är ett stadsdelsområde med en hög tillväxttakt. Nämnden samverkar med andra berörda nämnder för att säkra upp bland annat samhällsservice, bostäder, park och rekreationsområden och framkomlighet i stadsdelsområdet. Nämnden arbetar holistiskt med att ett brett antal intressen ska tas i beaktning i stadsutvecklingen i Hägersten-Älvsjö. Framkomlighet, trygghet, klimat, näringslivsperspektivet och barnens plats i staden är exempel på detta.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	8	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål:

Invanarna i Hägersten-Älvsjö har tillgång till god samhällsservice

Beskrivning

Hägersten-Älvsjös stadsdelsnämnd växer kraftigt. Detta innebär förutom kravet på fler bostäder också ett större behov av bland annat förskolor, gruppboendestäder, och boende för äldre. I samarbete med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ska nämnden vara med i planprocessen för att säkra upp en god samhällsservice till stadsdelsområdets invånare. Förvaltningen har också ett nära samarbete med SISAB, Micasa och utbildningsnämnden.

Förvaltningen har egna prognosdokument för att säkra upp att antalet förskoleplatser stämmer med det faktiskt behovet. Förvaltningen har ett gott samarbete med berörda nämnder och bolag där behovet av antalet platser säkerställs i detaljplaneringen. Förvaltningen kommer också fortsätta delta i SAMS-arbetet (*samverkan för obruten skolgång för placerade barn och unga*) för samplanering av förskola och skolor när behov finns. Under 2020 kommer förskolan Metronomen att färdigställas.

Stadsdelsnämnden planerar genom äldreboendeplanen för mängden vård- och omsorgsboenden, servicehus och seniorboenden. Detta görs ihop med regionen Västra Söderort - Hägersten-Älvsjö och Skärholmen stadsdelsnämnder. Stadsdelsnämnden tar även fram en boendeplan för personer med funktionsnedsättning som används för stadens övergripande boendeplanering.

På medborgarkontoret som är samlokaliserat med biblioteket i Älvsjö erbjuds samhällsvägledning och service till stadsdelens invånare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra en tillgänglighetsvandring under hösten 2020.	2020-01-01	2020-12-31
Stadsdelsnämnden ska samverka med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden för att säkerställa att behovet av förskolor och bostäder med särskild service tillgodoses.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Förvaltningen bidrar till att målet nås genom att transporter i möjligast mån sker på ett hållbart sätt och med minsta möjliga klimatutsläpp.

Hägersten-Älvsjös parkvägar ska ha bra framkomlighet under årets alla årstider. Cykel- och gångtrafikanter prioriteras och stadsdelsnämnden arbetar ihop med bland annat trafiknämnden i genomförandet av stadens gång- och cykelplan.

Nämndmål:

Hägersten-Älvsjös infrastruktur är tillgänglig och främjar hållbara transporter

Beskrivning

Parkvägarna i stadsdelen är tillgängliga och tillfälliga hinder avhjälpas så fort det är möjligt. Snöröjning och halkbekämpning är effektiv och sker smidigt.

Genom uppföljning av drift och skötsel kontrolleras att parkvägarna sköts enligt avtal och på så vis säkerställs den fysiska tillgängligheten. Invånares inkomna synpunkter på halkbekämpning åtgärdas snabbt. Gång- och cykelstråk är även sammanhängande och trygga.

Stadsdelsförvaltningen använder i första hand miljöanpassade transporter. Elbilar och elcyklar nyttjas frekvent, i andra fall åker personal kommunalt eller promenerar.

Stadsdelsförvaltningen har en klimatinvesteringsplan för 2020-2022. I denna lyfts flera förslag på klimatinvesteringar fram. Stadsdelsnämnden äger själv inga fastigheter utan hyr dessa genom bland annat SISAB och Micasa. Dock genomför nämnden ändå klimatåtgärder i den mån det är möjligt. Bland annat har belysningsarmaturer byts ut till LED. Mer energieffektiva vitvaror har också köpts in. Nämnden kommer att fortsätta göra inventeringar i sina verksamheter för att kartlägga vilka ytterligare klimatsatsningar som kan genomföras. Under 2020 kan det bli aktuellt med ytterligare ny LED-belysning samt nya vitvaror. Förvaltningen ska ihop med SISAB och Micasa se över om det går att installera så kallad fjärrkyla i förskolelokaler för att lättare kunna hantera exempelvis mycket varma sommardagar. Vidare ska förvaltningen under 2020 se över om det är aktuellt att åtgärda platser som riskerar att drabbas av översvämning vid kraftiga skyfall och eventuellt genomföra åtgärder mot dessa. Det kan innebära växtbäddar med biokol eller stenkistor som samlar upp regnvatten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Avdelningen för samhällsplanering och intern service ska samverka med trafiknämnden i genomförandet av gångplanen och cykelplanen i enlighet med framkomlighetsstrategin.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet. Barn på förskola får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

Äldreomsorgen arrangerar en kulturmånad med olika program och aktiviteter

Fritidsgårdarna samarbetar med lokalt civilsamhälle och andra fritidsgårdar för att tillsammans erbjuda ett brett verksamhetsutbud.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

På medborgarkontoret arrangeras utställningar, språkcafé för nyanlända och läxläsningssgrupper i samarbete med biblioteket och föreningslivet.

Stadsdelens parker är viktiga mötesplatser som ska erbjuda både aktiviteter och rekreation. Möjlighet till spontanidrott finns bland annat vid de nya utegymmen och konstgräsplanerna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	75 %	75 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter	75 %	75 %	År
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	65 %	65 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Idrottsnämnden ska i samarbete med berörda nämnder utreda möjligheten att i vattennära stadsdelar att anlägga bryggor där föreningar kan förtöja föreningsflottar, exempelvis bastuflottar och förråd för utrustning till vattenidrotter, för självkostnadspris.	2020-01-01	2020-12-31
 Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att från 2021 samla ansvaret för stadens samtliga motionsspår under idrottsförvaltningen.	2020-01-01	2020-12-31
 Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och arbetsmarknadsnämnden ta fram en modell för hur man ska arbeta uppsökande mot nyanlända för att få dem aktiva i föreningslivet.	2020-01-01	2020-12-31
 Kulturnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser utforma en strategi för gatukonst och muralmålningar i stadsmiljön genom ökad samverkan med fastighetsägare samt förenklad tillståndshantering.	2020-01-01	2020-12-31
 Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser ta fram en stadsövergripande strategi för att främja fler kulturlokaler- och scener i staden.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Boende i Hägersten-Älvsjö har tillgång till ett rikt utbud av kultur, idrott och evenemang

Beskrivning

Kulturaktiviteter genomförs i nämndens verksamheter samt genom bidragsgivning till lokala föreningar.

Förskolorna tilldelas en kulturpeng baserat på barnantal. Alla barn i förskolan får möta och själv prova olika former av kultur och skapande enligt stadens program, Kultur i ögonhöjd. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Förskolan ska i samarbete med kulturnämnden och stadens fria kulturaktörer verka för att fler barn kommer i kontakt med kulturverksamheter.

Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna ett brett utbud av kulturaktiviteter.

Äldreomsorgen arrangerar en kulturmånad med olika program och aktiviteter.

I Örby slottspark fortsätter renoveringen av plaskdammen, för bättre vattenkvalitet och tillgänglighet.

Förvaltningen ska utreda om det är möjligt att skapa ytterligare en badplats väster om Långsjöbadet.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Förväntat resultat

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet.

Barn på förskola får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Föreningsbidrag och arrangörstöd finns att söka för lokala aktiva och demokratiska föreningar.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen undersöker möjligheterna att skapa en mötesplats för Älvsjösföreningsliv.	2020-01-01	2020-12-31
Långsjöbadet rustas upp och gräsytor dräneras.	2020-01-01	2020-12-31
Motverka social isolering och ensamhet genom till exempel matlyftet.	2020-01-01	2020-12-31
Samarbetet med ung omsorg fortsätter och vidareutvecklas.	2020-01-01	2020-12-31
Äldreomsorgen ska genomföra särskilda satsningar på kulturupplevelser i verksamheterna under september månad.	2020-01-01	2020-12-31
Örby slotts plaskdamm rustas upp för bättre vattenkvalitet.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Stadsdelsnämnden ser till att stadsdelsområdets parker och naturområden är välskötta och fria från skräp. Nämnden förhindrar uppkomsten av avfall och minskar spridningen av mikroplaster i största möjliga mån. Nämnden arbetar också med klimatinvesteringar som exempelvis energieffektivisering för att minska nämndens klimatpåverkan. Nämnden kommer också att se över hur det går att öka beredskapen för- och minska skadan av pågående klimatförändringar. Nämnden arbetar också med att minska kemikalieexponeringen för utsatta grupper som exempelvis förskolebarn.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggarbetsbedömningen (BVB) eller därmed jämförbara system	100 %	100 %	År
 Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	70 %	70 %	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	55 %	55 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,9	1,9 kg CO2 per kg livsmedel	År
 Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter	2 %	2 % energieffektivisering relativt 2018	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter	3,3 GWh	1945 GWh	År
 Återbruk inom stadens egen verksamhet (Stocket)	40 st	4 500 st	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, äldre- och barnnämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholm Vatten och Avfall AB utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Hägersten-Älvsjö är ett hållbart stadsdelsområde med god livsmiljö

Beskrivning

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor. Förskolorna ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt fortsätta arbetet med nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola. Vidare arbetar förvaltningen med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas vid behov, förvaltningen söker kontinuerligt igenom verksamheterna efter tänkbara klimatinvesteringar.

Verksamheter som serverar mat ska genom ökad medvetenhet och kunskap minska livsmedels negativa klimatpåverkan. Det innebär bl.a. ökad andel vegetarisk kost i förskolan samt ökad andel säsongbetonad och närproducerad mat i verksamheterna.

Inom äldreomsorgens verksamheter är dietisten och kostombuden viktiga kunskapsbärare- och spridare i utvecklingsarbetet kring klimatpåverkan.

Älvsjöskogens naturreservat har en skötselplan för biologisk mångfald som beslutades av kommunfullmäktige 2015. I skötselplanen finns bland annat åtgärder för att främja den biologiska mångfalden. Förvaltningen arbetar enligt skötselplanen och samarbetar med miljöförvaltningens ekologer.

Solbergaskogen kommer att få ett tillskott av död ved genom de träd som tas ner på tomter som ska bebyggas i stadsdelen placeras ut i skogen. De kan bland annat bli så kallade

mulmholkar. Därutöver planerar förvaltningen för fler åtgärder i Solbergaskogen utifrån den plan som exploateringskontoret tagit fram för att stärka ekologiska och rekreativa värden i skogen.

I Bergtorpskärrer anläggs en dagvattenplantering som kommer att gynna insekter, fåglar och groddjur och bli ett vackert tillskott i parken

Förväntat resultat

Användningen av plast i verksamheterna minskar. Matavfall återvinns i hög grad där det är möjligt. Avfall som uppstår ska tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin. Energiförbrukningen i förvaltningen minskar. Alla förskolor uppnår nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola och arbetar aktivt för nivå 3.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En dagvattenplantering anläggs i Bergtorpskärrer.	2020-01-01	2020-12-31
Fällda träd från byggen placeras ut i Solbergaskogen.	2020-01-01	2020-12-31
Förskoleavdelningen ska erbjuda förskolornas kokar och kokerskor kompetensutveckling för att höja kunskaperna om ekologisk matlagning och kopplingen till klimatpåverkan	2020-01-01	2020-12-31
Förskolorna ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen provar att omvandla några bruksgräsytor till ängsmark.	2020-01-01	2020-12-31
Verksamheterna ska arbeta aktivt för att minska energiförbrukningen i verksamheten.	2020-01-01	2020-12-31
Verksamheterna ska arbeta med Strategin för god, hälsosam och klimatsmart mat genom att förverkliga programmet.	2020-01-01	2020-12-31
Verksamheterna ska minska användningen av plast.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Stadsdelsnämnden bidrar till inriktningsmålet "En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden" genom att verksamheten drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller uppsatta mål. En god ekonomisk hushållning skapar trygghet och kontinuitet. Nämnden uppnår en ekonomi i balans genom systematisk styrning och uppföljning av verksamhet för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna samt genom att säkerställa en effektiv lokalförsörjning.

Genom sammanslagningen kommer Hägersten-Älvsjö ha färre avdelningschefer och medarbetare i stödfunktionerna då en mängd administrativa arbetsuppgifter inte behöver utföras parallellt, vilket leder till lägre kostnader. Det blir också bara en nämnd och en uppsättning utskott i stället för två.

Satsningar har genomförts och fortsätter under året för att öka tillgången till digitala verktyg i verksamheterna. Digitala hjälpmedel kan bidra till ökad trygghet, integritet och självständighet och därmed en ökad livskvalitet för den äldre.

Förvaltningen arbetar med att utveckla systematik och rutiner avseende hållbar arbetshälsa ur perspektiven hälsofrämjande, förebyggande och efterhjälpande i syfte att minska

sjukfrånvaron och öka medarbetarnöjdheten. Detta ska öka nytta och kvalitet för invånarna.

Förvaltningen nyttjar stadens kompetensförsörjningsprocess som stöd i arbetet med att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare och chefer. Kompetensutvecklingsinsatser sker ofta i samverkan med staden, andra förvaltningar och externa aktörer.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att ha en god ekonomisk hushållning och långsiktigt hållbara finanser. Förslaget till budget utgår från stadens resursfördelningssystem och från att kommunfullmäktiges prioriteringar ska få genomslag i nämndens budget. Budgethållning är en förutsättning för kvalitet och stabilitet i verksamheten.

Stadsdelsnämndens verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att den ryms inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter och analyserar då kostnader och intäkter som underlag för prognos på årsutfallet.

Vid befarade underskott vidtas åtgärder omedelbart och verksamheten anpassas utifrån de nya förutsättningarna. En förutsättning för detta är att prognoserna görs så säkra som möjligt. Åtgärder för att öka prognossäkerheten pågår kontinuerligt i form av utbildningsinsatser, information om aktualiserade rutiner för månadsbokslut och prognosarbetet samt dialog om prognosvariationer med enheterna för att få säkrare signaler om det ekonomiska läget.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter har en långsiktigt hållbar ekonomi

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Inför 2020 finns det på flera utförarenheter inom avdelningens för social omsorg behov av att anpassa organisationen och minska bemanningen så att verksamheterna får en långsiktigt hållbar ekonomi och kan drivas inom given budgetram. På vissa verksamheter kan man effektivisera genom att samutnyttja lokaler. Behoven har uppkommit utifrån minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos brukare/deltagare. Även inom individ- och

familjeomsorgens myndighetsutövning kan förändringar i organisation och bemanning bli nödvändiga.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta modernisering av de öppna träfflokalererna Tora och Kravatten inom socialpsykiatri genom att samordna verksamheterna i en lokal som kan inrymma de olika inslag och aktiviteter som efterfrågas av besökarna. I detta finns också behov av att anpassa bemanningen utifrån nya arbetssätt.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningens avdelningar ska fortsätta att utforma och använda ledningsrapporter i syfte att utveckla arbetet med uppföljning och dialog om verksamheternas resultat.	2020-01-01	2020-12-31
Se över lokalutnyttjande och bemanning för sysselsättningsverksamheterna inom socialpsykiatri. Syftet är att anpassa verksamheterna utifrån ett minskat antal brukare. Samordning och samarbete mellan verksamheterna ska prövas.	2020-01-01	2020-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Innovation

Avdelningen för samhällsplanering och intern service samordnar förvaltningens arbete med att utveckla innovation i verksamheterna.

Stadsdelsnämnden stödjer den verksamhetskultur i utförarverksamheterna inom funktionshinderområdet som uppmuntrar innovationer och nytänkande. Brukarens självständighet och oberoende är i fokus för kvalitetsutvecklingen. Under 2020 kommer implementeringen av digitala verktyg och annan välfärdsteknologi att fortgå. Förvaltningen följer noga utvecklingen inom individ- och familjeomsorgen och kommer att nyttja alla möjligheter till effektiviseringar som införandet av nya sociala system kommer att ge.

Stadsdelsnämnden ska också utreda riktlinjerna och rutinerna kring medborgarförslag för stadsmiljöfrågor för att förbättra hanteringen av dessa.

I samband med skolplattformens införande inom förskolan fortsätter utvecklingen av arbetssätt kopplat till barnens digitala lärande och digitala verktyg. Satsningar har genomförts och fortsätter under året för att öka tillgången till digitala verktyg i verksamheterna. Det digitala arbetet i förskolorna utvecklas med stöd av en mobil digital verkstad. Innehållet i den digitala verkstan har tydliga teman, syftesbeskrivningar, diskussionsmaterial, uppdrag och manualer samt förskoleavdelningens ställningstaganden för arbetet med digitala verktyg i förskolan. Det kollegiala lärandet är centralt, den mobila verkstan bokas via en bokningskalender i Office365 av intresserade arbetslag. Kompetensutveckling i form av workshops planeras för våren 2020.

Digitala hjälpmedel/tjänster kan bidra till ökad trygghet, självständighet och därmed en ökad livskvalitet för den äldre.

En insats kan vara att ge äldre stöd och hjälp att använda digitala verktyg/surfplattor för att göra inköp av matvaror på nätet.

Hemtjänsten har framfört intresse om att få delta i stadens samverkansprojekt (Digital Demo Stockholm) tillsammans med Region Stockholm/vårdcentral och KTH, för vård och omsorg i hemmet med hjälp av digitala tjänster för ökad trygghet och kvalitet på omsorgen.

Trygghetskameror för nattillsyn på vård- och omsorgsboende är under utveckling.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet är ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och trivas i arbetet. Chefer har en viktig roll i att säkerställa en god arbetsmiljö och hälsa genom att arbeta systematiskt med dessa frågor. Stadens rehabiliteringsprocess tydliggör hur arbetet ska ske vid såväl kort- som långtidsfrånvaro och det är av största vikt att förvaltningen arbetar förebyggande och med målet att sänka sjukfrånvaron.

Kompetensförsörjning

Förvaltningen nyttjar stadens kompetensförsörjningsprocess som stöd i arbetet med att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare och chefer. Kompetensutvecklingsinsatser sker ofta i samverkan med staden, andra förvaltningar och externa aktörer.

Lokalförsörjning

Stadsdelsnämnden ska arbeta aktivt med att öka energieffektiviteten i verksamhetslokalerna genom att göra investeringar och åtgärder med hjälp av klimatinvesteringsmedel och på så sätt minska driftkostnaderna samt negativ klimatpåverkan. Samutnyttjande av lokaler ska uppmuntras om det är förenligt med verksamheten. Nämnden ska även arbeta för ett mer effektivt nyttjande av befintliga lokaler, bland annat genom att i högre utsträckning samutnyttja lokaler mellan verksamheter som bedrivs vid olika tidpunkter. I syfte att öka resurseffektiviteten ska nämndens lokalresurser förlöpande stämmas av mot verksamheternas behov. Nämndens lokaler ska vara fysiskt tillgängliga i hög utsträckning, särskilt i de lokaler där invånare och brukare vistas.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	82	82	År
 Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	3,5 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	90 %	90%	År
 Andel upphandlingar där marknaddialog har genomförts	0 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Index Bra arbetsgivare	84	84	År
 Sjukfrånvaro	7,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samlokalisering mellan folkbibliotekens verksamheter och stadsdelarnas medborgarservice i syfte att förenkla för medborgarna, effektivisera stadens lokalförsörjning och stärka stadens offentliga mötesplatser	2020-01-01	2020-12-31
 Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna och berörda nämnder i deras arbete med vidareutbildning och kompetensutveckling av medarbetare som saknar relevant grundutbildning	2020-01-01	2020-12-31
 SISAB ska i samarbete med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra anpassningar i lokalprogrammet för att säkerställa att investeringsutgifterna per elevplats blir så låga som möjligt	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö

Beskrivning

Chefer ska ha en god kunskap inom stadens kompetensförsörjningsprocess för att långsiktigt ha en plan för att behålla, utveckla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. För att stärka försörjningen av chefer och nyckelkompetenser är det även viktigt med en strategisk successionsplanering inom respektive verksamhetsområde.

Arbetet i enlighet med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggares arbetssituation fortgår under 2020 utifrån den reviderade handlingsplanen. När någon medarbetare utsätts för hot eller våld i tjänsten erbjuder förvaltningen långsiktigt stöd.

Ledarskapet på förvaltningen ska präglas av kommunikation, tillit samt mod att hantera utmanande situationer och att aktivt leda förändringsarbete. Ett nära ledarskap som har fokus på arbetsmiljöfrågor är en förutsättning för att skapa en god arbetsmiljö på arbetsplatserna. För att stärka chefer finns inom staden chefsutvecklingsprogram och andra insatser som möjliggör både att chefer och medarbetargrupper kan utvecklas och stärkas i arbetet och i sitt uppdrag.

För att öka andelen förskollärare och antalet utbildade barnskötare är kompetensförsörjning ett prioriterat område. Förskoleavdelningen har ett långsiktigt utvecklingsarbete som omfattar ledarskapsutveckling för förskollärare och rektorer samt kompetensförsörjning. I kompetensförsörjningsarbetet ingår områden som VFU (verksamhetsförlagd utbildning för förskollärare), APL (arbetsplatsförlagt lärande för barnskötare), mentorskap för nyexaminerade förskollärare, introduktion för nyanställda samt kompetensutveckling och karriärmöjligheter. Samarbete sker med lärosäten.

Arbetet med Handlingsplan förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare fortsätter både lokalt och övergripande inom förskoleavdelningen. Strukturer för ett likvärdigt

arbete på förskoleenheterna ska skapa förutsättningar för att arbeta med handlingsplanen utifrån lokala behov och förutsättningar.

Redan i dagsläget finns svårigheter att rekrytera sjuksköterskor och i viss mån arbetsterapeuter och fysioterapeuter/sjukgymnaster. I samarbete med äldrenämnden ska ett handlingsprogram tas fram för den legitimerade hälso- och sjukvårdspersonalen, i syfte att underlätta nyrekrytering och minska personalomsättningen inom gruppen.

Friskvård och hälsa är en viktig del inom arbetsmiljöarbetet för att medarbetare ska må bra. Alla medarbetare på förvaltningen erbjuds en timme friskvård per vecka när arbetet så tillåter. Medarbetare med lägre sysselsättningsgrad än heltid erbjuds friskvårdstid i proportion till sysselsättningsgraden.

Alla medarbetare kan som anställda i Stockholms stad, köpa ett årskort på stadens sim- och idrottshallar till ett subventionerat pris. Kortet avser bad, gym och gruppträning. Medarbetare kan även välja att få annan godkänd friskvårdsaktivitet subventionerad till ett belopp som fastställs av förvaltningens årsvis, för närvarande 1 200 kronor per år.

Förväntat resultat

Nya medarbetare får en god introduktion.

Nyexaminerade förskollärare erbjuds en mentor under sitt första år.

Ledare erbjuds handledning och stöd i sitt ledarskap.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Aktivt arbeta med de olika verksamheternas handlingsplaner för heltid som norm för medarbetare och chefer.	2020-01-01	2020-12-31
Alla enheter ska utifrån medarbetarundersökningens resultat göra en handlingsplan som åtgärdas och följs upp under året.	2020-01-01	2020-12-31
Arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud ska genomföras för att öka kunskapen om den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.	2020-01-31	2020-12-31
Framta systematiskt arbetssätt för att sänka sjukfrånvaron.	2020-01-01	2020-12-31
Förbättra förutsättningarna för att anställa personer med funktionsnedsättning.	2020-01-01	2020-12-31
Förskoleenheterna ska utforma lokala handlingsplaner för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare som en fortsättning på Projektet förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare.	2020-01-01	2020-12-31
Förteckna personuppgiftshandlingar.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen kommer under året att fortsätta arbetet med att genomföra handlingsplanen för biståndshandläggares och socialsekreterares arbetssituation.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen ska under året göra en analys av de faktorer som påverkar sjukfrånvaron bl.a. genom att jämföra enheter.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen säkerställer att samtliga hot- och våld-incidenter riktade mot förvaltningens medarbetare registreras i IA och följs upp med avseende på att den utsatte upplever tillräckligt stöd från staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningsövergripande digital introduktion färdigställs.	2020-01-01	2020-12-31
Stärkt internkommunikation inför ny organisation.	2020-01-01	2020-12-31
Ta fram handlingsplaner för att minska andelen ofrivilliga deltidsanställningar.	2020-01-01	2020-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utveckla det strategiska kompetensförsörjningsarbetet utifrån stadens kompetensförsörjningsprocess.	2020-01-01	2020-12-31
Verktyg och rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete ska förbättras och göras kända.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på kärnverksamheterna

Beskrivning

En tydlig ekonomistyrning ska leda till att tilldelade resurser används effektivt med fokus på kärnverksamheterna. Stadsdelsnämnden ska verka för att energiförbrukningen inom nämndens verksamheter minskar. Samutnyttjande av lokaler ska eftersträvas och lokalanvändandet ska kartläggas. Verksamheterna har ett gott stöd från stödverksamheterna.

Utvecklingen inom äldreomsorgen med digitaliseringslösningar för ökad trygghet, integritet och självständighet kan också innebära att resurserna kan användas på ett effektivare sätt och riktas till äldre med störst behov.

Förväntat resultat

Att nämndens verksamheter använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna. Stadsdelsnämnden har tillgång till lokaler som motsvarar det faktiska behovet och energiförbrukningen i dessa minskar. Nämndens lokaler är tillgängliga och välplanerade.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Bemanningen nattetid på grupp- och servicebostäder och inom assistansen ses över i syfte att pröva ett arbetssätt med ett gemensamt mobilt natteam och digitala lösningar.	2020-01-01	2020-12-31
Förskoleavdelningen ska samverka med avdelningen för samhällsplanering i syfte att effektivisera planeringen för lokalförsörjning.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen ska undersöka möjligheten till att öka graden av samutnyttjande av lokaler genom samverkan.	2020-01-01	2020-12-31
Stadsdelsförvaltningen ska kartlägga nämndens lokalanvändande och anpassa det efter det faktiska behovet.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter bedriver verksamhet av god kvalitet och är innovativa

Beskrivning

Avdelningen för samhällsplanering och intern service samordnar nämndens arbete med innovation.

Exempel på aktiviteter för att utveckla god kvalitet och innovation:

- Verksamhetskultur som uppmuntrar innovationer

- Implementera digitala verktyg och annan välfärdsteknologi
- Kvalitetsobservationer
- Kollegial observation
- Samarbete med brukar- och intresseorganisationer

Nämnden kommer att nyttja alla de möjligheter till kvalitetsutveckling och innovationer som införandet av nya sociala system kommer att innebära.

Förväntat resultat

Verksamheterna är innovativa och använder digitala lösningar och annan välfärdsteknik. Verksamheterna har hög kvalitet och det finns en jämlik tillgång till gott stöd och service.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsförvaltningen ska fortsätta det utvecklingsarbetet som initierades inom LUM-projektet MALK (Mätinstrument avseende livskvalité).	2020-01-01	2020-12-31
Utvecklingen med att använda digitala hjälpmedel för att maximera brukarnas egenmakt och delaktighet fortgår inom förvaltningens dagliga verksamheter.	2020-01-01	2020-12-31
Äldreomsorgen ska ge äldre stöd i att använda digitala verktyg/surfplattor för att till exempel göra inköp av matvaror på nätet och därigenom bidra till ökad självständighet.	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Vid offentliga upphandlingar ställer stadsdelsnämnden krav som bidrar till en hållbar utveckling

Beskrivning

Förvaltningen beställer upphandlingar från stadens serviceförvaltning. Verksamheterna tar fram förfrågningsunderlag och upphandlingssamordnaren administrerar upphandlingarna i enlighet med stadens regelverk samt nämndens plan för upphandlingar. I förfrågningsunderlagen framgår att upphandlingen ska bidra till en ekonomisk, social ekologisk utveckling. Utifrån revisionens genomförda granskning rekommenderas nämnden att säkerställa en systematisk planering avseende uppföljningen av entreprenörens arbete bl.a. genom tydliga rutiner för uppföljning samt stickprovskontroller och dokumentation av dessa.

Förväntat resultat

Tydliga krav i förfrågningsunderlag och avtal. Systematiska avtalsuppföljningar. Ökad andel elektroniska inköp.

Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

I tabellerna nedan är Hägersten-Liljeholmens och Älvsjös rambudget sammanslagen. Under varje område specificeras beviljade budgetjusteringar i text.

Kommunfullmäktige fördelar resurser till nämndens verksamheter genom resursfördelningssystemet. Utgångspunkten för fördelningen till nämndens verksamheter i denna verksamhetsplan är kommunfullmäktiges prioritering. Nettobudgeten för nämndens driftverksamhet om 2 673,7 mnkr består av kostnader med 2 781,1 mnkr och intäkter med 108,2 mnkr. För investeringar har 26,4 mnkr fördelats. Administrationen finansieras gemensamt av verksamheterna. I tabellen nedan redovisas fördelningen till nämndens verksamheter.

	RAM KF 2020			OMFÖRDELNING KOSTNADER 2020			VP 2020		
	NETTO	Intäkter	Kostn.	Adm.	Barn och Ungdom	Korr. över 65 år	Kostn.	Intäkter	NETTO
Nämnd- och förvaltningsadm.	0,0	0,0	0,0	78,8	0,0	0,0	78,8	0,0	78,8
Individ- och familjeomsorg	230,2	3,5	233,7	-6,6	8,5	1,8	237,4	3,5	233,9
<i>varav barn och ungdom</i>	125,9	0,5	126,4	0,0	0,0	0,0	126,4	0,0	126,4
<i>varav vuxna och missbrukare</i>	39,5	0,5	40,0	0,0	0,0	0,0	40,0	0,0	40,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	67,3	0,0	67,3	-2,0	0,0	1,8	67,1	0,0	67,1
Stadsmiljöverk.	21,0	0,0	21,0	-0,6	0,0	0,0	20,4	0,0	20,4
Avskrivningar	14,8	0,0	14,8	0,0	0,0	0,0	14,8	0,0	14,8
Internräntor	1,2	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0	1,2
Förskoleverksamhet	881,8	70,8	952,6	-26,7	4,4	0,0	930,3	70,8	859,5
Barn, kultur och fritid	54,1	0,0	54,1	-1,6	-12,9	0,0	39,6	0,0	39,6
Äldreomsorg	843,4	25,4	868,8	-24,9	0,0	-3,9	840,0	25,4	814,0
Stöd och service till personer med funktionsneds.	504,5	3,1	507,6	-14,7	0,0	2,1	495,0	3,1	491,9
Arbetsmarknadsåtg.	17,1	2,5	19,6	-0,6	0,0	0,0	19,0	2,5	16,5
Ekonomiskt bistånd	105,6	2,9	108,5	-3,1	0,0	0,0	105,4	2,9	102,5
<i>varav handläggning</i>	24,1	0,0	24,1	-0,6	0,0	0,0	23,5	0,0	23,5
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	2 673,70	108,2	2 781,90	0,0	0,0	0,0	2 781,90	108,2	2 673,70

Kommunfullmäktige fördelar inga resurser för administration. Budget för administrationen fördelas därför genom ett procentuellt avdrag från respektive verksamhetsområde.

Kommunfullmäktige fördelar resurser till verksamhet för barn, kultur och fritid. Eftersom dessa verksamheter även bedrivs inom individ- och familjeomsorg respektive förskola behöver en fördelning av resurserna göras av nämnden. Budgeten för verksamhet för barn, kultur och fritid som är på 52,5 mnkr efter avdrag för administration har fördelats med 12,9 mnkr till familjestöd, ungdomsmottagning samt till öppen förskola. Resterande 39,6 mnkr fördelas till kollo, fritidsgårdar, parklekar, fältassistenter samt kultur- och föreningsverksamhet.

Från äldreomsorgen har 3,9 mnkr fördelats till verksamheterna socialpsykiatri och funktionsnedsättning som har kostnadsansvaret för personer som fyller 65 år under 2020, medan resurserna från kommunfullmäktige fördelas till äldreomsorgen.

Nedan följer analyser och tabeller per verksamhetsområde. Tabellerna visar fördelade intäkter och kostnader samt nettobudget för 2019 och 2020. I kolumn bokslut 2019 och 2018 inkluderas omslutningsförändringar, prestationsförändringar och budgetjusteringar.

Omslutningsförändringar om 311,9 mnkr redovisas i separat tabell under rubriken omslutningsförändringar.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Nämnd- och förvaltningsadministration (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Jmf budget 2020-2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Intäkter	1,9	1,6	-0,3	5,1	3,7
Kostnader	83,7	80,4	-3,3	81,4	84,3
Netto	81,8	78,8	-3,0	76,3	80,6

Budgeten för nämnd- och förvaltningsadministration uppgår 78,8 mnkr, vilket motsvarar 2,71 procent av nämndens totala budget. Kommunfullmäktige fördelar inga resurser för administration och budget för administrationen fördelas därför genom ett procentuellt avdrag från verksamheternas budget. Budget som går till nämnd- och förvaltningsadministration är Hägersten-Liljeholmens (52,9 mnkr) och Älvsjö (25,9 mnkr) budget från 2020.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Jmf budget 2020-2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Intäkter	23,0	23,2	0,2	125,1	123,9
Kostnader	250,5	257,1	6,6	346,5	380,9
Netto	227,5	233,9	6,4	221,4	257,0

Individ- och familjeomsorgs nettobudget uppgår till 233,9 mnkr, vilket är Hägersten-Liljeholmen (172,9 mnkr) och Älvsjö (61,0 mnkr) tillsammans

Intäkterna avser ersättning för placerade barn och egenavgifter.

Barn och ungdom

varav Barn och ungdom (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Jmf budget 2020-2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Intäkter	19,2	19,4	0,2	93,4	93,3
Kostnader	140,0	148,9	8,9	205,9	211,3
Netto	120,8	129,5	8,7	112,5	118,0

Nettobudgeten för barn och ungdom uppgår till 129,5 mnkr, vilket är Hägersten-Liljeholmen (95,3 mnkr) och Älvsjö (34,2 mnkr) tillsammans. Ökningen i budget är en satsning av staden på barn och unga.

Intäktskravet har ökat med 0,2 mnkr.

Vuxna och missbrukare

varav Vuxna och missbrukare (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Jmf budget 2020-2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Intäkter	1,8	1,8	0,0	16,4	9,6
Kostnader	38,7	38,9	0,2	57,6	56,3
Netto	36,9	37,1	0,2	41,2	46,7

Nettobudgeten för vuxna och missbrukare uppgår till 37,1 mnkr, vilket är Hägersten-Liljeholmen (27,0 mnkr) och Älvsjö (10,1 mnkr) tillsammans.

Socialpsykiatri

varav Socialpsykiatri (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Jmf budget 2020-2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Intäkter	2,0	2,0	0,0	15,3	11,1
Kostnader	68,7	69,1	0,4	83,1	74,5
Netto	66,7	67,1	0,4	67,8	63,4

Nettobudgeten för socialpsykiatri uppgår till 67,1 mnkr, vilket är Hägersten-Liljeholmen (50,6 mnkr) och Älvsjö (16,5mnkr) tillsammans.

Stadsmiljöverksamhet

Stadsmiljöverksamhet (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Jmf budget 2020-2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2
Kostnader	20,4	20,4	0,0	21,1	21,8
Netto	20,4	20,4	0,0	21,0	21,6

Stadsmiljöverksamhetens nettobudget uppgår till 20,4 mnkr vilket är Hägersten-Liljeholmen (14,7 mnkr) och Älvsjö (5,7mnkr) tillsammans.

Hägersten-Älvsjö har fått beslut om budgetjustering gällande

- Naturresevat med 1,2 mnkr

Kapitalkostnader inom parkinvesteringar

Kapitalkostnader (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Jmf budget 2020-2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Avskrivningar (netto)	14,0	14,8	0,8	14,8	12,5
Internräntor (Netto)	1,0	1,2	0,2	1,6	1,2
Netto	15,0	16,0	1,0	16,4	13,7

Kapitalkostnaderna för 2020 uppgår till 16,0 mnkr vilket är Hägersten-Liljeholmen (11,3 mnkr) och Älvsjö (4,7mnkr) tillsammans.

Förskoleverksamhet

Förskola (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Jmf budget 2020-2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Intäkter	70,0	71,8	1,8	88,4	93,1
Kostnader	911,3	931,3	20,0	924,3	920,4
Netto	841,3	859,5	18,2	835,9	827,3

Nämnden får en preliminär budget för förskoleverksamheten som är baserad på antal inskrivna barn i mars 2019. Budget 2020 är baserad på 6 275 barn (Hägersten-Liljeholmen 4 993 och Älvsjö 1 282). Den slutliga budgeten justeras i december, efter det faktiska antal barn som varit inskrivna under året. Enligt barnprognos för 2020 ser det ut att blir ett lägre barnantal än inskrivna barn i mars 2019.

Nettobudgeten för förskoleverksamheten, efter det administrativa avdraget, är 859,5 mnkr vilket är Hägersten-Liljeholmen (684,7 mnkr) och Älvsjö (174,8 mnkr) tillsammans.

Den kommunala förskolepengen uppgår, precis som tidigare, till 80 procent av grundschablonen för barn i förskola. Det socioekonomiska anslaget är sammantaget 53,1 mnkr (Hägersten-Liljeholmen 37,3 och Älvsjö 15,8). Det är en sammanlagd ökning med 6,7 mnkr (2,5 Hägersten-Liljeholmen och 4,2 Älvsjö) jämfört med 2019. Utöver det socioekonomiska tilläggsanslaget som fördelas till enheterna efter bedömning av stödenheten, kommer också ett generellt verksamhetsstöd betalas ut till resultatenheterna. Stödet kommer beräknas procentuellt på antal inskrivna barn i verksamheten och betalas ut under vårterminen.

I likhet med 2019 fördelas inga anslag för introduktionsförskola i samband med budgeten. Verksamheten har tidigare att ansökt om medel för detta gällande år 2020. Ansökan för medel till en giftfri/klimatsmart förskola med 4,3 mnkr gjorts tidigare för år 2020. Höga hyror bidraget prognostiseras i år till 15,2 mnkr vilket är Hägersten-Liljeholmen (13,7 mnkr) och Älvsjö (1,5 mnkr) tillsammans som justeras i budgeten efter sista avläsning 30 september 2020.

Medel för att uppfylla barnomsorgsgarantin kommer att fördelas ur Kommunstyrelsens centrala medelsreserv. Barnomsorgsgarantin ska uppfyllas under hela året.

Hägersten-Älvsjö har fått beslut om budgetjusteringar gällande

- Giftfri förskola med 0,8 mnkr (Hägersten-Liljeholmen 0,6 och Älvsjö 0,2)
- Introduktionsförskola 1,1 mnkr (Hägersten-Liljeholmen)

Barn, kultur och fritid

Barn, kultur och fritid (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Jmf budget 2020-2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Intäkter	3,3	3,0	-0,3	4,9	4,8
Kostnader	39,4	42,6	3,2	38,4	39,0
Netto	36,1	39,6	3,5	33,5	34,2

Budgeten för barn, kultur och fritid uppgår till 39,6 mnkr, vilket är Hägersten-Liljeholmen (24,6 mnkr) och Älvsjö (15,0 mnkr) tillsammans.

I anslaget finns budgeterade medel för, fält- och preventionsarbete, fritidsgårdar, parklekar, öppna förskolor, sommarkollo, föreningsbidrag, kulturaktiviteter, kultursekreterare, och konsumentvägledning.

Äldreomsorg

Äldreomsorg (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Jmf budget 2020-2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Intäkter	105,3	105,4	0,1	242,2	244,6
Kostnader	901,9	920,0	18,1	1 081,1	1 031,7
Netto	796,6	814,6	18,0	838,9	787,1

Nettobudgeten för äldreomsorgen uppgår till 814,6 mnkr, vilket är Hägersten-Liljeholmen (605,8 mnkr) och Älvsjö (208,8 mnkr) tillsammans.

Budgetökningen innehåller en höjning av ersättningsnivåerna för hemtjänst i ordinärt boende med 2,5 procent. Avlösning och ledsagning uppräknas med 2,5 procent. Ersättningsnivån för särskilda boenden höjs med 2,7 procent. Lokalschablonen räknas upp enligt konsumentprisindex (KPI) vilket innebär en ökning med 1,8 procent. Ersättningen för biståndsbedömd dagverksamhet för äldre höjs med 2,5 procent.

Från äldreomsorgen har 3,9 mnkr fördelats till verksamheterna socialpsykiatri och funktionsnedsättning som har kostnadsansvaret för personer som fyller 65 år under 2020, medan resurserna från kommunfullmäktige fördelas till äldreomsorgen.

Intäktsbudgeten ökar med 0,1 mnkr år 2020 i jämförelse med 2019.

Hägersten-Älvsjö har fått beslut om budgetjusteringar gällande

- Aktivitetscenter med 3,1 mnkr (Hägersten-Liljeholmen 2,2 och Älvsjö 0,9)
- Tryggt mottagande i hemmet 1,6 mnkr

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Jmf budget 2020-2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Intäkter	24,8	27,9	3,1	98	91,2
Kostnader	500,9	519,8	18,9	595,5	578,8
Netto	476,1	491,9	15,8	497,5	487,6

Budgeten grundar sig främst på en schablonersättning per beslutad omsorgsnivå för varje brukare på boenden, daglig verksamhet och korttidsvistelse. Budgeten har beräknats utifrån prestationsmätningen hösten 2019 och kommer justeras efter två avläsningstillfällen under 2020. Ramen innehåller även ett fast anslag för insatser främst enligt socialtjänstlagen.

Nettobudgeten för stöd och service till personer med funktionsnedsättning uppgår till 491,9 mnkr, vilket är Hägersten-Liljeholmen (353,9 mnkr) och Älvsjö (138,0 mnkr) tillsammans. Ökningen i budgeten beror till störst del på att volymen av antalet utförda prestationer har ökat. Ersättningarna till utförarna höjdes med 1,4 procent för barn- och vuxenboende samt daglig verksamhet inom LSS.

Intäkterna avser främst hyresintäkter, intäkter för utförda timmar inom personlig assistans och försäljning av platser inom daglig verksamhet till andra förvaltningar och kommuner.

Hägersten-Älvsjö har fått beslut om budgetjustering gällande

- Omsorg för funktionshindrade 1,0 mnkr (Hägersten-Liljeholmen)

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknadsåtgärder (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Jmf budget 2020-2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Intäkter	2,2	2,5	0,3	5,5	4,5
Kostnader	17,4	19,0	1,8	19,8	18,3
<i>Varav feriearbetare</i>	6,4	5,9	-0,5	4,3	5,5
Netto	15,2	16,5	1,3	14,3	13,8

Nettobudgeten för arbetsmarknadsåtgärder uppgår till 16,5 mnkr, vilket är Hägersten-Liljeholmen (12,6 mnkr) och Älvsjö (3,9 mnkr) tillsammans.

Intäktskravet har ökat med 0,3 mnkr.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Jmf budget 2020-2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Intäkter	2,5	2,9	0,2	22,8	12,1
Kostnader	91,5	105,4	14,9	111,3	101,7
<i>Varav handläggning</i>	23,0	23,7	0,7	22,2	24,2
Netto	89,0	102,5	14,5	88,5	89,6

Nettobudgeten för ekonomiskt bistånd uppgår till 102,5 mnkr, vilket är Hägersten-Liljeholmen (77,1 mnkr) och Älvsjö (25,4 mnkr) tillsammans. Under 2019 uppgick genomsnittet antalet hushåll som erhöll ekonomiskt bistånd till 719.

Intäkterna avser bland annat återbetalningar från försäkringskassan och felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd. Intäktskravet har ökat med 0,3 mnkr.

Övrig verksamhet

Övrig verksamhet/ omstrukturering (mnkr)	Budget 2019	Budget 2020	Jmf budget 2020-2019	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	1,5	0,0	-1,5	0,0	0,0
Netto	1,5	0,0	-1,5	0,0	0,0

Nettobudgeten för övrig verksamhet uppgår till noll.

Hägersten-Älvsjö har fått beslut om budgetjusteringar gällande

- Platssamverkan 0,6 mnkr (Hägersten-Liljeholmen)
- Miljö- och klimatsamordnare 0,3 mnkr (Hägersten-Liljeholmen)

Investeringar

Parkinvesteringar

Stadsdelsnämndens mål under det kommande året är att fortsätta arbetet med att skapa förutsättningar för tillgänglighet och delaktighet i användandet av den fysiska utemiljön.

Investeringsplanen avseende parkanläggningar uppgår till 23,3 mnkr vilket är Hägersten-Liljeholmen (15,0 mnkr) och Älvsjö (8,3 mnkr) tillsammans. Medlen kommer bland annat att användas till upprustning av Blomsterdalen, investeringar i Långbroparken och Örby slott plaskdamm samt mindre parkinvesteringar och reinvesteringar såsom tillgänglighetsåtgärder,

Budgeten för kapitalkostnader avseende parkanläggningar uppgår till 16,0 mnkr.

Både Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö stadsdelsnämnd har tidigare ansökt medel om budgetjusteringar gällande trygghet- och klimatinvesteringar och erhållit följande:

- Klimatinvesteringar 16,3 mnkr (Hägersten-Liljeholmen 5,0 och Älvsjö 11,3)
- Trygghetsskapande åtgärder 5,1 mnkr (Hägersten-Liljeholmen 1,0 och Älvsjö 4,0)
- Investeringar i parker och grönområden från 2019, 1,0 mnkr (Hägersten-Liljeholmen)
- Klimatinvesteringar från 2019, 0,5 mnkr (Älvsjö)
- Trygghetsmedel från 2019, 1,4 mnkr (Älvsjö)

Maskiner och inventarier

Stadsdelsnämnden har tilldelats en budget för investeringar av maskiner och inventarier om 3,1 mnkr vilket är Hägersten-Liljeholmen (2,1 mnkr) och Älvsjö (0,9 mnkr) tillsammans.

En investering är, enligt stadens anvisningar, en anläggningstillgång med ett värde över ett basbelopp och ett bestående värde i tre år eller mera. Driftbudgeten belastas sedan med kapitalkostnader under anläggningstillgångens beräknade livslängd.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Inte aktuellt för stadsdelsnämnden.

Resultatenheter

Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott till följande år som uppkommer till följd av enhetens eget handlande, med maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatfonden får ha ett överskott med maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget.

Uppkomna underskott i resultatfonden ska täckas i samband med nästkommande års bokslut. Om underskottet inte har kunnat täckas under nästkommande år upplöses resultatenheten och underskottet täcks i bokslutet av nämnden

Ersättningarna till resultatenheterna redovisas i bilaga 5.

Följande enheter föreslås vara resultatenheter år 2020:

Förskola

1. Herrängen/Långsjö förskolor
2. Långsjö/Långbro Solberga förskolor
3. Solberga/Liseberg/Örby slott förskolor
4. Hägerstensåsens förskolor
5. Fruängens förskolor
6. Mälarhöjden/ Västertorps förskolor
7. Axelsbergs förskolor
8. Telefonplans förskolor
9. Årstadals förskolor
10. Årstabergets förskolor
11. Aspuddens förskolor
12. Gröndals förskolor
13. Midsommarkransens förskolor

I stadsdelsområdet finns 13 förskoleenheter. Varje enhet leds av en rektor. Pengen till förskola uppgår till 80 procent av grundschablonen.

Social omsorg

1. Hägerstens grupp- och servicebostäder
2. Liljeholmens dagliga verksamhet
3. Glasade gångens dagliga verksamhet
4. Älvsjö grupp- och servicebostäder

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Inte aktuellt för stadsdelsnämnden.

Budgetjusteringar

Inga ytterligare ansökningar om budgetjusteringar är aktuellt i detta ärende.

Omslutningsförändringar

I den tilldelade budgetramen ingår endast kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet. Utöver dessa har nämnden kostnader och intäkter för andrahandsuthyrning av lägenheter inom socialpsykiatri, äldreomsorg och funktionsnedsättning samt ökade kostnader och intäkter för verksamhet som säljs till andra nämnder, kommuner och externa parter. Omslutningsförändringar redovisas om sammanlagt 331,2 mnkr vilket är Hägersten-Liljeholmen (209,5 mnkr) och Älvsjö (121,7 mnkr) tillsammans.

Omslutningsförändring (mnkr)	Kostnader	Intäkter
<i>Nämnd- och förvaltningsadministration</i>	1,6	-1,6
Avser adm. ers. från Älvsjö SDN och Skärholmens SDN för MAS-tjänster		
Hysesintäkter förvaltningshuset		
<i>Individ- och familjeomsorg exklusive socialpsykiatri</i>	17,7	-17,7
Avser administrativ ersättning för familjerätt och ungdomsmottagning		
Intäkter ensamkommande flyktingbarn, hyresintäkter		
<i>Socialpsykiatri</i>	13,5	-13,5
Avser försäljning till andra SDN och kommuner, boendehyror och egenavgifter		
<i>Förskoleverksamhet</i>	4,5	-4,5
Avser försäljning till andra SDN och kommuner		
<i>Äldreomsorg</i>	190,4	-190,4
Avser försäljning till andra SDN och kommuner samt boendehyror		
Funktionsnedsättning	94,8	-94,8
Avser försäljning till andra SDN och kommuner, boendehyror och egenavgifter		
<i>Arbetsmarknadsåtgärder</i>	4,5	-4,5
Avser OSA och visstidsanställningar		
<i>Ekonomiskt bistånd</i>	1,2	-1,2
Schablonersättning		
<i>Barn, kultur och fritid</i>	3,0	-3,0
Avser föräldraavgifter för sommarkollo		
Summa	331,2	-331,2

Medel för lokaländamål

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beräknar i nuläget att erhålla 15,2 mnkr (Hägersten-Liljeholmen 13,7 mnkr och Älvsjö 1,5 mnkr) i bidrag för höga hyror inom förskolan 2020.

Inga ytterligare ansökningar om projekteringsmedel kommer att göras i detta ärende.

Övriga ekonomiska redovisningar

Särskilda redovisningar

Inte aktuellt

Agenda 2030

Mål Agenda 2030

Avskaffa fattigdom

Försörjningsstödstagare får insatser i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningens Jobbtorg, Arbetsförmedlingen med flera som syftar till egen försörjning genom arbete. Unga ges möjlighet till ett första möte med arbetsmarknaden genom feriearbete. Personer med funktionshinder får stöd i daglig verksamhet och sysselsättning att närma sig utbildning och arbetsmarknad utifrån sina förutsättningar. Stöd till överskuldsatta från budget- och skuldrådgivare. Samhällsvägledning för nyanlända så att etableringen i samhället påskyndas.

God hälsa och välbefinnande

Samverkan med hälso- och sjukvården medverkar till att socialtjänstens klienter får stöd att förbättra sin hälsa och öka sitt välbefinnande. Socialpsykiatriska insatser som syftar till en fungerade vardag, samhällsgemenskap och återhämtning från psykisk ohälsa. Samverkan med Region Stockholm för drift av ungdomsmottagning som ger unga och unga vuxna råd och hjälp om sex och samlevnad, preventivmedel, provtagning och samtalsstöd. Öppen fritidsverksamhet för barn och unga erbjuder möjligheter till en trygg och aktiv fritid. Vägledning om föreningsliv och civilsamhälle för nyanlända.

God utbildning för alla

Samverkan med förskola, skola, hälso- och sjukvård och socialtjänsten för att komma till rätta med skolfrånvaro. Boenden av god kvalitet som ger stöd till ensamkommande flyktingbarn och unga att klara skolan. Fokus på skolgången för barn och unga som är placerade utanför hemmet.

Jämställdhet

Stadsdelsnämnden kommer att fortsätta sitt arbete med jämställdhetsintegrering av nämndens verksamheter. Flertalet nämndmål har en direkt koppling till Agenda 2030s mål om jämställdhet vilket gör att jämställdhetsarbetet integreras i den ordinarie verksamheten. Särskilt angeläget är social hållbarhet, trygghet och säkerhet. Det är fortfarande så att flickor och kvinnors liv begränsas i större utsträckning än pojkars och mäns, på grund av upplevd otrygghet. All statistik som finns att tillgå eller som tas fram som stöd i uppföljning av måluppfyllelse är könsuppdelad. Analyser av resultaten sker utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Resultat från analyser och av åtgärder för att minska ojämlikhet kommer att vara vägledande vid biståndsbedömning och val av insatser. Fortsatta kompetensutvecklingsinsatser för chefer och nyckelpersoner kommer att ges för att stärka kompetensen i jämställdhetsfrågor.

Rent vatten och sanitet

Stadsdelsförvaltningen har samverkar med Stockholm Vatten och Avfall, miljöförvaltningen, exploateringskontoret och trafikkontoret för arbete med dagvattenhantering av olika slag. De dagvattenåtgärder vi genomför bidrar till en bättre vattenkvalitet i Stockholm.

Hållbar energi för alla

Elbilar och elcyklar används i huvudsak istället för fossil energi. Energieffektivisering genomförs i verksamheternas lokaler för att minska energibehovet från förvaltningen.

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Ett fortsatt arbete kommer att ske under året med att få ned sjukfrånvaron samt säkra en god arbetsmiljö och en god samverkan med de fackliga organisationerna. Den goda arbetsmiljön utgår från en obruten respekt för den enskilde individen och där inga former av kränkande behandling, trakasserier eller sexuella kränkningar eller någon form av diskriminering förekommer.

Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Under 2020 kommer implementeringen av digitala verktyg och annan välfärdsteknologi att fortgå. Förvaltningen följer noga utvecklingen inom individ- och familjeomsorgen och kommer att nyttja alla möjligheter till effektiviseringar som införandet av nya sociala system kommer att ge.

I samband med skolplattformens införande inom förskolan fortsätter utvecklingen av arbetssätt kopplat till barnens digitala lärande och digitala verktyg.

Digitala hjälpmedel/tjänster inom äldreomsorgen kan bidra till ökad trygghet, självständighet och därmed en ökad livskvalitet för den äldre.

Parkvägarna i stadsdelen är tillgängliga och tillfälliga hinder avhjälpas så fort det är möjligt. Snöröjning och halkbekämpning är effektiv och sker smidigt. Gång- och cykelstråk är sammanhängande och trygga.

Hållbara städer och samhällen

Förvaltningen bidrar till ett grönare Stockholm där gång- och cykel prioriteras framför biltrafik. Lokala insatser för att öka den biologiska mångfalden i staden görs också. Förvaltningen samverkar med berörda förvaltningar för att förtäta Stockholm och därmed möjliggöra för kortare och mer hållbara transporter.

Bekämpa klimatförändringar

Förvaltningen arbetar ständigt med att minska sin klimatpåverkan. Förvaltningen ser över om det går att kartlägga alla utsläpp för att lättare avgöra vilka åtgärder som ska prioriteras. Energieffektivisering görs för att minska energiförbrukningen, mer medvetna livsmedelsinköp kommer att göras. Matavfall och annan sopsortering görs också.

Hav och marina resurser

Det genomförs åtgärder för att minska plast och mikroplastspridning. Detta leder till att färre plastartiklar hamnar i havet.

Ekosystem och biologisk mångfald

Stadsdelens parker och naturområden vårdas för att stärka den biologiska mångfalden. Stadsodlingar tillåts i Hägersten-Älvsjö vilket bland annat är positivt för pollinerande insekter.

Fredliga och inkluderande samhällen

Samverkan med föreningsliv och civilsamhälle. Öppna verksamheter som drivs utifrån mål om inkludering. Handlingsplan mot våldsbejakande extremism. Platssamverkan med polis.

Genomförande och globalt partnerskap

Systematiskt kvalitetsarbete

Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska leda till att verksamheten utvecklas och skapar värde för brukaren (dem som verksamheten är till för). Genom ett systematiskt kvalitetsarbete med tydliga mål, arbetssätt, uppföljning och analys får enheten svar på vad som leder till en effektiv resursanvändning och måloppfyllelse. Därmed kan enheten fatta välgrundade beslut om utveckling av verksamheten.

Förskoleavdelningen

Kvalitetsarbetet inom förskola handlar ytterst om att kontinuerligt utveckla metoderna för att bättre kunna bedöma hur undervisningen genomförs i enlighet med läroplansmålen och identifiera åtgärder för att öka kvalitén och stärka förutsättningarna för barn att lära, utvecklas, känna sig trygga och ha roligt i förskolan. Underlag för kvalitetsarbetet är förskolans läroplan, skollagen, barnkonventionen, stadens årliga brukarundersökning, medarbetarnas arbete med stadens webbaserade kvalitetsindikator samt inkomna synpunkter och klagomål. Att utveckla arbetssätt och rutiner för att lyfta och ta till vara goda exempel inom verksamheterna är andra centrala delar i kvalitetsarbetet.

Förskoleavdelningen fortsätter arbeta kontinuerligt med att utveckla strukturerna för det systematiska kvalitetsarbetet, både lokalt på enheterna och övergripande gemensamt för hela avdelningen.

Arbetet med att utveckla rutiner och verktyg för resultatdialoger mellan avdelningschef och rektor, i syfte att utveckla verksamheternas kvalitet fortsätter.

Avdelningen för social omsorg

Enheterna inom avdelningen har ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete som säkerställer att det finns uppdaterade och kända rutiner för verksamheternas processer. Klagomål och synpunkter, resultat från uppföljningar, egenkontroll, brukarundersökningar och incidenter som rapporteras enligt lex Sarah används systematiskt för att avhjälpa fel och brister och för att utveckla verksamheten. Under 2020 kommer enheternas ledningssystem att samlas i modulen SOSFS 2011:9 i ILS.

Välutbildade och engagerade medarbetare är en förutsättning och en stark drivkraft i kvalitetsarbetet likväl som enhetschefer som prioriterar strategiskt utvecklingsarbetet och uppföljning. Att driva olika typer av projekt med eller utan externa medel möjliggör verksamhetsutveckling av mer innovativt och nyskapande slag.

Enheterna använder evidensbaserade metoder där sådana finns tillgängliga och det

förekommer samarbete med lärosäten och aktuell forskning. Under 2019 introduceras arbete med systematisk, individbaserad uppföljning med stöd av Socialstyrelsens utbildningsmaterial. Detta fortgår under 2020 då en större aktivitet rörande systematisk uppföljning och evidensbaserad praktik kommer att genomföras på de myndighetsutövande enheterna. Under 2020 kommer metoden Tjänstedesign att prövas i verksamhetsutvecklingen.

Enheterna uppmanas att delta i stadens kvalitetsutmärkelse

Avdelningen för äldreomsorg

Äldreomsorgens kvalitetsarbete handlar om att säkerställa att den äldre får en trygg och individuellt anpassad vård och omsorg. Biståndsbedömningen ska vara rättssäker och likställig.

Enheterna analyserar och använder resultaten från brukarundersökningar, inkomna synpunkter och klagomål från brukarna, verksamhetsuppföljningar, kvalitetsuppföljningar på individnivå, kvalitetsobservationer, granskningar och egenkontroller, för utveckling och förbättringar i verksamheten. Brukarundersökningarna analyseras utifrån ett kvalitets- och jämställdhetsperspektiv för en ökad brukarnöjdhet och kvalitet i äldreomsorgens verksamheter.

Nya idéer, utvecklingsprojekt inom t.ex. välfärdstekniken och goda exempel från andra verksamheter tas tillvara för utveckling av den egna verksamheten. Enheterna uppmanas att delta i stadens kvalitetsutmärkelse. Det systematiska kvalitetsarbetet ska fortsätta att utvecklas.

Avdelningen för samhällsplanering och intern service

Avdelningen tar emot synpunkter gällande drift och underhåll inom stadsmiljö genom stadens gemensamma system synpunktportalen samt genom andra officiella kanaler. Synpunkterna ska besvaras skyndsamt och korrekt med hänsyn till ärendets komplexitet och karaktär. En större uppföljning av parkentreprenaden kommer att genomföras under året i syfte att avgöra om avtalet ska förlängas eller om en ny upphandling ska göras.

Arbetet med utveckling av innovation och digitalisering fortsätter under året. Avdelningen ska samordna förvaltningens arbete med att utveckla innovation.

Avdelningen för HR och kommunikation

Under året ska arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud hållas och systematiska arbetsätt för att minska sjukfrånvaron tas fram. Verktyg och rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete ska förbättras och göras kända. Det strategiska arbetet med kompetensförsörjning ska utvecklas utifrån stadens kompetensförsörjningsprocess.

Gunilla Davidsson
stadsdelsdirektör

Alex Baena
avdelningschef

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2020-08-13
Alex Baena, avdelningschef	2020-08-13